

Ivo Fencel

LEKTORKA Z GALERIE NA ROHU

Zrození čtenáře musí být zapláceno smrtí autora.

Metafora Rolanda Barthese

ČÁST PRVNÍ: HOROR

1.

Jednou mě pozvali do galerie na rohu. Nebyla to náhoda. Napsal jsem čtyři roky předtím knihu a zbytek nákladu zabíral místo ve skladišti; takže mi doputoval do Vrchlického 633 ve Starém Plzenci e-mail s prosbou, abych si publikace odvezl; ať už svým rollsem nebo jakkoli. Dostavil jsem se pěšky a zazvonil. „Hezký den,“ stála ve dveřích svěží dáma s pletí jako francouzský sýr a křivkami dívky. Měla těsnější kalhoty, které jí slušely, a zaujala náušnicemi z korku, plyše a stříbra. Taky boty měla zajímavé. Jako by mě pohltilo moře barev, které snad musely pocházet z vesmíru, tak hezky byla ta lektorka oblečená. Představovala pro hodně lidí sluníčko. „Nemalujete?“ optal jsem se.

„Jasně,“ řekla Mikol. „Občas taky temně.“

Ty výtisky měli vzadu v kanceláři připraveny u její svůdné kolegyně Brigity. Uvnitř zářily ilustrace Lukáše Kudrny, takže tedy ne Mikoliny. Přesto mi připadala trochu jako Dalí. V obličejí ale disponovala spíše několika rysy známého herce Keanu Reevease, byla svižná jako politika té galerie a zcela, zcela svá (asi jako já). Jenom nenápadně voněla a zdálo se, že ji neustále láká celý širý svět. Jako by chtěl Mikol vtáhnout do všech svých tajů. Ta dáma nevypadala jako vězeň galerie, to ani náhodou, a měla skutečně hezkou a dá se říct, že sexy postavu, přičemž se permanentně chovala stejně vitálně jako dvacetiletá, i když jí muselo být víc. Kdo ví, možná ke třiceti. Když jsme se loučili, zeptal jsem se spontánně: „Víte, že jste hezká?“

To sice bylo barbarsky přímočaré, ale skopcům jako já je přímočarost bohužel vlastní. Lektorka se mi líbila. Ale to každému. Obával jsem se, že už ji nepotkám. Cítil jsem se při pohledu na okraje jejího světa najednou sám. Připadalo mi, že si naprosto nemám s kým povídat, což byl samozřejmě sugestivní omyl. Jenže i Mikol byla sugestivní. Rozloučil jsem se s lektorkou z Galerie na rohu a nějakou dobu na ni vzpomínal, a pak méně. Až do vernisáže nové výstavy méně.

Proč jsem na onu vernisáž přišel, nevím, ale koneckonců to mohlo být kvůli obrazům. Píšu, ale neznamená to, že se nezajímám o obrazy. Rozhlížel jsem se po expozici. Místnosti byly v ten podvečer ozářeny a plny svobodného šumu. Lidé spolu konverzovali, zatímco já jsem uzavřený. Procházel jsem mezi sobě známými i neznámými tvářemi a občas jsem se s někým pozdravil. Každá místnost měla pro potřeby nové výstavy jinou barvu; to mi připomnělo *Masku červené smrti* Edgara Allana Poea, jenž mi zas připomněl Fantoma pařížské Opery.

Jedna komnata byla zelená, jedna byla žlutá, jedna měla barvu opálené pleti a poslední se zdála být blankytně modrá, tam asi existovalo nebe. V jedné místnosti (hle) zapáleně konverzovala Mikol s několika mladíky naráz. - Jeden byl Angličan a druhý se jí dokonce dotýkal na paži. Lektorka se očividně nacházela v pohodě, aby se tak řeklo. Přímo zářila. Působila blaze akčním dojmem, abych se vyjádřil rádoby lidově, klidně hryzala kousek sýra a očividně fungovala v sobě vlastním živlu. „Mne to tak baví!“ sdělovala světu veškerými póry na pleti. Etablovala se v galerii jako jisté její tlukoucí srdce a slunce, a to ne docela vědomě, ale ráda. A magnetizovala. Upírka asi nebyla, ale upírala vám nevědomky osobnost, když jste šli kolem ní a nechali si osobnost upřít. A žila. To přitom dnes nemůžete prohlásit o každém.

Mladíci mě krapet štváli. Nedával jsem ale najevo, že jsou pro mě pepř, a raději jsem předstíral, že koukám na kterýsi mrtvý bod ve zlatém řezu nejbližšího obrazu. To plátno se jmenovalo *Ta pravá karotka*.

Nazval jej tak malíř Novák, který učí na Zámečku, a představovalo nám starší, ale vysoce přitažlivou ženu v sukni, kterou nazýval Alenou Z.

Sama lektorka byla mladá, stála v srdci červeného pokoje a představovala vraždu poklidu a kalibr mocnější než veškeré obrazy a sochy Ermitáže a Louvru dohromady. Zdála se sice skromnou, ale zato extrémně frenetickou bytostí. Enzo Ferrari by jí záviděl jakékoli auto. Gestikulovala nicméně uměřeně a v žádném případě neplácala nesmysly. Slova volila trefně a poprvé mě napadlo: „Jak asi píše?“

Ve snu jsem ji políbil a kradl jí přitom ze zadních kapes všemi deseti prsty všechny pastelky. „Zkusila už jste, Mikol, někdy něco pořádného napsat?“ zeptal bych se, kdybych vykupal kuráž. Přemýšlel jsem o tom, že je kus ženské. Škoda, že s ní nemohu spolupracovat jako Novák s Alenou. Nebo radši na nějakém románu či rovnou básnické sbírce, která by strčila Baudelaira do zadní kapsy riflí, usmál jsem se, protože jsem si představil, jak by probíhala minimalisticky pojatá spolupráce mezi mnou a Mikol.

A jak? To je přece prosté, milý Watsone. Udělala by kupříkladu pouhou zahnutou čárku anebo rovnou háček a já bych (promptně) nasadil tempo a dopsal sto padesát stránek. A výsledek oné rutinní spolupráce? Ten bychom podepsali oba. Knihy by se prodávaly po celé zemi jako sýr či cvičky, honorář bychom si rozdělili a nakladatel by si po roce vyžádal knihu druhou. Usmál jsem se, když jsem si představil dialog, který by žádost firmy nastolila mezi svůdnou lektorkou a mnou.

Mikol: „Páni. Ještě? Ale jsem malířkou. Ty tenhle druhý román už napíšeš sám, Lorenci.“

„Na to nemám.“

Mikol: „Máš. Jestli jsem dobře počítala, tak jsi před naší společnou vyprodukoval osmnáct knih.“

„To je pravda. Ale vypsal jsem se. Spálilo mě to. Ztratil jsem inspiraci a nemám žádnou múzu. Nebo tedy mám, ale nechce dál spolupracovat.“

Ted' asi schválně hovořila poněkud vzcně: „Myslíš mne? Lorenci, mám dobrou vůli, ale celé dětství jsem věděla, že budu malířkou anebo novým Alešem. Či Ladou. Novým Dalím. To je to pravé. Spisování je oproti barevným sálům světa úmorně šedé a jako klášter, vyžaduje extrémní trpělivost dekorátéra a jde o daleko větší piplání, než když já kreslím nějaké modelky nebo i jen parky pod Eiffelkou (a já tam vždy našla parky). Takže se nezlob, ale svými požadavky mě odvoláváš z dráhy, která je i podle mínění obou mých rodičů drahou nastavenou osudově. A nehněvej se, Lorenci, ale působíš tady jako typický rozkladný činitel; takže odpal, neprud', už nechci psát.“

Já: „Souhlasím. Dávám ti za pravdu. Psaní je pro ztroskotance, je pro lidi jako já a ne pro krásné Giocondy a Kleopatry a Laury. Ale my to zkusili a psali přece dohromady a šlo to. Mám instinkt a pojďme v tom pokračovat, *jináč* za nás zítra vyplní prázdné místo Štaflík a Špagetka. Nebo kdokoli jiný. Nít' se trhá a garantuji ti, že bude polovina tržeb opět tvá.“

„Ale vše už bylo napsáno. Víš to sám. Takže marnost nad marnost, nezdá se ti? O čem by to podle tebe mělo být?“

„Napiš, co umíš.“

Ale Mikol tentokrát vyhrabala jen takový starý deník, ve kterém bylo kupříkladu popsáno, jak venčila jako holka pejska, kterého měla velmi ráda; i sebral jsem ten psí příběh, představoval si, že jsem štěnětem Karotkou a konečně byl s to zase psát; takzvaný autorský blok pominul, ba putoval do kyttek. Kniha opět vyšla pod oběma jmény, ale honorář jsem si ponechal, a představoval jsem si následující dialog.

Mikol: „Tentokrát se nerozdělíš?“

„Ne. Všechny denáry si nechám na účtu a budou tam od Dilie chodit navždy.“

„Ale kdybys chtěl, klidně s tebou zase něco napíšu.“

Já nehraně: „Chci. Chci si tě vzít! Vždycky jsem byl proti svatbám, ale tebe bych si moc rád vzal. Proč? Miluji tě. A vidíš, tady mám prstýnky. Nebyly drahé. Ale třeba si ještě vypíšeme

lepší. Mikol, mám několik dobrých nápadů a nejsou naivní. Hlavní hrdinka našich příběhů by mohla být vykreslena podle tebe (jen by možná nemusela mít tak hezké nohy) a dotyčné sekvence vylíčím já, zatímco ty popíšeš hrdinu, a to vnitřně i vnějšně.“

Tady přiznávám, že jsem si ze všeho kapánek utahoval, protože jsem měl v její přítomnosti vždycky dobrou náladu.

Mikol řekla: „Dobře. To nezní nezajímavě. Ale kdopak udělá scény, ve kterých jsme oba?“

Váhal jsem, neboť mě nenapadlo nic vtipného. „Co je napsat podle internetu podle nějakého krátkého filmu s tou... S tou Tarrou White?“ Dala mi facku.

Ale protože se tento dialog odehrál pouze v mé fantazii, jednalo se naštěstí pouze o imaginární konec a v realu jsem stál uprostřed nejprestižnější galerie města, nenápadně po Mikol (což je od jména Aleš Mikoláš) pokukoval, nadále záviděl mladíkům z chumlíčku okolo její figury a prahl být charismatickým hercem Reevesem.

Ačkoli měla uměřená lektorka na sobě ten den krátkou sukni, pohybovala se, jak jsem si všiml, s klidem Angličanky a vysoce přirozeně, ba připadalo mi, že většina návštěvníků galerie musí být slepá, když po ní neprahne aspoň jako po kamarádce. Přistoupil jsem rozechvěle k oné povídavé a šťastné dámě, poklekl na levé koleno a pravil: „Mikol. Já za to nemohu, tak jako nikdo nemůže za lásku, ale s tou nejvyšší pravděpodobností jsem se do vás zamiloval.“

„Dejte jí pokoj, jo?“ slyšel jsem okamžitě. „Člověče, co si to dovoluujete? Vypadněte, pěkně prosím!“ „Jste snad úchyl, mládenče? Toto si nechte na doma!“ „Vážený pane, Mikol o vás nestojí ni za mák a nikdy stát nemůže. Takže vyhulte.“ A takové bylo mínění všech. Jen ředitelka galerie Zuzana Standová mi řekla: „Já mám nad Mikol do určité míry jakýsi patronát, tak vám slibuji, že za vámi občas přijedeme do léčebny pro těžce zamilované; ale nyní na shledanou. Pokud vám to nedošlo, máme se co ohánět, zatímco vy jste nadále jen rozjívený bohém a připravujete naši lektorku o čas.“

„Ale sama víte a uznáte, milá Zuzano, že má ta vaše lektorka něco do sebe.“

„Uznávám, vím a jsme kamarádky, ale dávno je zadaná, takže skutečně na shledanou.“ Vzala ji sestersky za ruku a řekla jí: „Jdeme na oběd.“ Mě někdo chytil za límec a usadil mě rovnou do obrazu inspirovaného jednou z prvních povídek Howarda Phillipse Lovecrafta *Vyděděnec*. Spisovatel Jan Balabán, už bohužel stejně tak mrtvý jako všichni podobně citliví včetně Lovecrafta, kdysi opakovaně zdůrazňoval, že hrdinou, jenž *Vyděděnce* vypráví, je vlastně spíš

divák než vyděděnc, a povídku proto přeložil právě pod titulem *Divák*. Nesesedlo to i na mne? Možná. I já býval pouhým pozorovatelem (byť ne voyeurem) a neklečel jsem tedy před Mikol v realitě, ale tento akt jsem si pouze z povzdálí (a zbaběle?) představoval - a připadalo mi to dokonce jako jediná možnost.

Tak tomu bývá. Tak to chodí, jak říkal Kurt Vonnegut. Přesto jsem se ale náhle otřepal a probral a uviděl sám sebe izolovaně stát. Ani náhodou totiž nedošlo k žádnému kontaktu s Mikol a natož pak následnému popuzení společnosti.

Ale co není, může být, nakukal mi rarášek z nitra středního ucha, i přistoupil jsem hrabivě k lektorce a zkusil ji políbit. Opakuji: Políbit. Ať už na tvář nebo na rty.

Nicméně také to jsem si jen představil a podobně to mají mnozí z nás. Jak jen pořád píšeme, totálně jsme si odvykli jednat. Konečně jsem se přece vzchopil a řekl: „Mikol, je úterý. Včera bylo pondělí. Zítra je středa, a když jsem vás viděl před měsícem prvně, tak to ještě láska nebyla. Ale dnes je. Dnes už mám ten pocit.“

„Ne jistotu?“

Kupodivu neutála konverzaci se mnou, ale tu s nejzajímavějším mladíkem, jehož si takříkajíc nechala v rezervě, obrátila ke mně půvabnou tvář a udělala to možná až románovým způsobem, takže okolní svět v tu ránu pozbyl významu. Nebo přestal docela existovat po explozi. A Mikol řekla: „Špehu. Jen pocit? Nic víc?“ Odmlčela se. Nikdy se nemalovala, ale nevadilo to. Nepotřebovala malovat sebe, stačily obrázky. A jen občas. K tomu pár fotografií a... Náhle se shýbla. Upravila si tkaničku. „Takže vy jste (cha, cha) aplikoval slovo pocit?“ Usmívala se - a já pochopil. Nyní si zase Mikol z Lorence utahuje jako z tkaniček.

Nevadilo mi to, protože mi připadala nehledaně bystrá i na pravém místě v téhle galerii a snad byla dokonce schopnější než někdejší zdejší ředitel Malina, jehož obraz zde zůstal. A sice působila dětsky, ale ne infantilně. Dětská byla Mikol tím nejzdravějším z možných způsobů a byl to způsob, který jsem zrovna začínal ztrácet; však už mi taky nebylo osmnáct. Byl jsem z lektorky s d'áblíkem v těle, jak vidíte, poněkud omámený a hodně mužům se už něco podobného přihodilo počínaje starověkem a snad už i pravěkem. Snad už i pravěkem, protože ani Kromaňonci jistě před láskou nepreferovali jen drsný sex, říkám si.

„Řekl jsem *pocit*? Ale láska pocitem je. Ne? I když působí skutečněji než realita.“

„Zabředáte do filozofie?“ řekla Mikol upjatě, přistoupila ke mně jako k nějakému papíru, přitiskla mi ukazovák na špičku nosu, jako by její prst symbolizoval pero, a usmívala se jako

Mona Lisa. Něco v ní neznatelně hrálo jako v hodinovém strojku. O krok odstoupila s rukou v bok a mládenci na pozadí se stávali zřetelnějšími. Již-jíž by s nimi cvrlikala dál, ale já řekl:

„Mám ještě poslední přání. Ne. Poslední argument.“

„Ano?“ A galerie okolo nás dvou se propadla do jiných kosmů. Lektorka opět zůstala jenom se mnou, okolo kvetla bzučící louka a pod námi ležela deka, rohlíky a Lovecraftovy spisy.

„Prostě se mi líbíte, Mikol, a to tolik, že je to láska, a napadlo mě, že bych se vás možná i mohl fyzicky dotknout. Teď. V úterý. Mimochodem, co je podle vás lepší? Číst? Psát? Nebo žít?“

„To ale je hloupě položená otázka, pane.“

„Jak to?“

„Žít není definováno.“

„Aha.“

Jako by mi tím ta filozofka sebrala vítr z plachet. Ale potom jsem se sebral já a jako Quijote skutečně poklekl a několika prsty se dotkl její nohy kdesi nad kolenem. Ustoupila.

„Chováte se jako nějaký osel pod vlivem úplňku.“ Což znělo tajuplně. Asi si to sama uvědomila, i dodala: „Vy nejste ženatý?“

„Ne.“

„Ale s někým přece žijete.“

„S matkou. Míval jsem sice partnerku a mám syna, ale zemřela. Několikrát jsem se od té doby zamiloval, nebo možná jen jednou do jakési Joriky, ale nějakou neuvěřitelnou náhodou (asi si to tomu totiž neuvěřitelně podívíte) to nebylo opětováno. Jako ani ve vašich silách není, abyste...“

„Abych opětovala váš přirozeně lidský chtíč?“ oprášila si sukni.

„Ne. Lásku. V úterý existuje a úterý nikdy neskončí a barvy místností se taky opakují až do smrti a nejhorší je, že člověk vždy tak průzračně ví, za jakých okolností by šanci měl.“

„Kdybyste byl hezčí, bohatší a s prstem mimo nos?“

„Ano.“

Na vteřinu se zamyslíla. Řekla: „Galerie taky umožňuje proslovovat na své půdě přednášky. Nemáte náhodou nějakou nacvičenou tak, aby to veřejnost vydýchala?“

„Možná. Ale přednost byste měli dát v souvislosti s vaší novou výstavou o Lovecraftovi profesorovi Martinu Jirouškovi, což je kapacita a frajer, který napsal knížku o hororu a jezdí po Česku s pořady.“

„Už se stalo,“ řekla chladně. „Dostal můj dopis. Jistě ho přečetl. Nepochybuji, že přijede. Je to džentlmen a já a Zuzana se na něj velice těšíme.“

Martin Jiroušek skutečně do týdne přijel, promítl v galerii dětem přiměřené ukázky z filmů, hovořil jako veleslavná kniha *Necronomicon*, ba lépe, a jen sem tam nechal středoškoláky, aby se sami zkusili intelektuálně projevit. Příležitost si utrhla i Mikol, když přednášku uvedla, a jen to se stalo pihou na kráse, že se mezi obrazy nedostávalo židlí. Musela přes hodinu stát vedle sedících dětí, a sice na to byla zvyklá, ale mně to připomínalo masochismus.

Martin se navíc rozohnil až příliš na to, aby se zajímal o jakékoli židle, a když skončil, vedl jsem ho nedalekým Muzeem strašidel a U Salzmannů jsme vyzunkli po dvou pivech. Zavolał své milé a navštívili jsme naproti Brotánkův antikvariát, a když jsme se přes náměstí vraceli, Martin v první chvíli chybně zatočil.

„Ne, tudy,“ řekl jsem. V galerii na rohu už nás čekali.

Její ředitelka Zuzana mi nepřípadala tak bláznivě dětská a plná těch samých ideálů, které Mikol možná neztratí, ale spíš ano, a najednou jsem si uvědomil, že lektorka může klidně mít IQ milion i vtip, ale vést galerii by nemohla.

Na to byla stále moc rozpustilá, aniž si to sama ještě uvědomovala. Ne že by necítila odpovědnost, ale když jste se na ty dvě dámy podívali, odpovědně vypadala Zuzana.

Bohužel i ustaraně. Ale kdyby Mikol v galerii na rohu neměla, byla by ještě ustaranější.

Zuzaniným rollsem jsme pak jeli městem do Divadla pod Lampou a Martin začal připravovat v popředí setmělého jeviště aparaturu, zatímco my usedli do hlediště. Přinesl jsem pití, ale ředitelka a lektorka se zřekly alkoholu. Cinkli jsme si všichni aspoň ledovou kolou a vyslechli přednášku o Lovecraftově vlivu na film. Mikol si dokonce dělala poznámky do bloku. Co chvíli zaujatě vznášela dotazy, anebo se o něčem radily se Zuzanou. „Z čeho je ona fotka?“ optala se třeba Mikol.

„Z *Kabinetu doktora Caligariho*,“ na to Martin a já si začal pošetile představovat, jak Mikol sám a osobně vysvětluje věci, o kterých dosud nemá potuchy nebo kterým nerozumí (a ani ji, po pravdě, moc nezajímají).

Byly to hezké sny. Postupem života, věděl jsem, Mikol na vše přijde, ale díky mně by dosáhla předstihu. A sice znám většinu věcí jenom z knížek a filmů, ale není to jen balast, takže škoda, že vysvětlování mezi námi asi nebude realizovatelné. Nepochybně jsem cítil smutek, ale i poněkud namyšlenou jistotu, že existují ony báječné postřehy, které bych lektorce mohl sdělit jen já. A nikdo jiný.

Ale pak? napadlo mě. A co dál, až zásoba moudrosti dojde? Co by asi následovalo? Možná je dobře, že se vyhýbám sňatku, a Stevenson míní, že manželství je jen „dlouhá konverzace přerušovaná hádkami“. Mýlil se?

Možná ne. Ale třeba ano. Jak vím, manželé přece taky nakupují v centrech a cestují a koupou se s dětmi (které vychovávají) a sledují poutavé filmy a líbají se, a to nejen během sexu, a jistě se ještě najde celičká kopa činností, které lze praktikovat ve dvou. Hokej, fandění kopané, příprava expozic, psaní a... A koneckonců i hlasité čtení. Což bylo všecičko hezké, ale když přednáška skončila, začal jsem se stejně obávat momentu, ve kterém se pozná, že se o přítomnou lektorku zajímám o píd' víc, než je vhodné. A jestli to sama pochopí, že se tak zajímám, dostane navíc strach, anebo přinejmenším upadne do rozpaků.

Co nejchladněji a skoro tedy jako Lovecraft jsem proto odcházel, a když jsem míjel Mikol, povídám jaksi jen zadumaně: „Na shle.“

„Na shledanou! Díky, že jste přišel,“ řekla vše.

2.

Po několika dnech jsem se trochu vzpamatoval z uhranutí a napsal do galerie e-mail:

„Výstava by se mi líbila. Lovecraft.“

„Vážený pane Lovecraft, ať už jste kdokoli, vaše pochvala pro nás mnoho znamená.

Děkujeme,“ odepsala a před vnitřním zrakem se mi rozběhl film, ve kterém jsme já a půvabná lektorka vedli následující dialog.

Já: „Podle mě jsou u muže, když se takříkajíc zamiluje, na místě dva směry aktivit.“

„Fakt?“ A vzala do ruky blok známý už mi z divadla. „A já myslela, že to dál záleží na ženě.“

„Asi. Ale směry jsou.“

„A které? Alšovský a ladovský?“

Zasmál jsem se. „Máte to, vidím, zmáklé.“

„Anebo takové ty směry k nadržům versus směry tam dolů k nohám?“

„Ale ne. Podle mě je směr, kterým ten muž loví ženu, a směr číslo dvě, ve kterém zdokonaluje sebe. A to jak? Samo sebou, že tak, aby ženskou ani lovit nemusel a sama mu dala pusu.“

„No, a v tom druhém případě... O co jde? O získávání výnosnějších a ještě výnosnějších míst, fleků, postů, rent a zaměstnání?“

„Asi.“ Nemohl jsem se nesmát. „Nebo si konečně dá spravit zuby. Nebo začne s takzvaným *fitkem* a raní ho mrtvice. Nebo si odpustí neustálé psaní románů, to mě obzvlášť fascinuje. Jo, a možná by měl ten vůl vysledovat, co naopak zajímá jeho lásku.“

„Fajn. Ale je to celé veliký omyl!“ řekla Mikol bez sebemenšího zaváhání. „V reálu si lidi bývají záhadou dokonce i po letech vztahu.“

„Vážně?“

„Jasně! A nic zlého v tom nevězí. Je to naopak jistější pro oba. A proč? Lorenci! Taky to víš! Každý potřebujeme svůj svět. I já. I ty. Ne? Lidi by si neměli všechno říkat.“

„Vlastně to chápu,“ uznal jsem. „Například... Například nikdy nesmíš druhému prozradit, jak se ti po něm stýská, když je pryč a daleko.“

„Nesmíš. To nikdy nesmíš. Ale umím si představit román, na jehož stránkách se to stalo,“ řekla.

„Jo? Takových bude. Nebo snad ho teprve někdo napíše? A kdo?“

Ukázala na nás. „Protože já bych to sama ke zdárnému konci nedotáhla. A ty, Lorenci, možná taky ne.“

„Ale ano. Já jo.“

„To si moc fandíš. To sis jen nakukal.“

„Asi máš pravdu. A mohl by se ten román pracovně nazývat *Lektorka z galerie na rohu*.“

„Nesmysl! Jsi tragik, bude to přece ze života a bude se to jmenovat *Zuzana a Mikol z galerie na rohu*.“

„Ale to není zcela fér vůči Brigitě i dalším zaměstnankyním a zaměstnancům této prvotřídní instituce.“

„Ale je. Už by tam bylo moc postav. Uzněj. Oni se uskovní. Budou ostatně vedlejšími figurami. Aspoň to. V pracovní době to ale samozřejmě psát nemohu, takže na tebe zbude hlavní krajíc. Souhlasíš?“

Ještě nějakou chvíli jsme se domlouvali.

Ještě chvíli. Ale nemyslím si, že byste to měli chápat jako radu a vzor a nedělejte to jako my, poněvadž lidé by neměli přehnaně psát a měli by se spíše víc brát a starat se o děti, bez kterých by na světě nakonec nebyly ani horory.

A když se náhodou děti povedou, můžete si být jisti, že román zvládnou napsat i za nás.

A lépe.

3.

Nyní kápnu božskou: až dosud jsem během vyprávění snil. A tuze. Ne pořád, ale v hýřivé nadsázce pomyslné vířivky. Té nadsázky jistě je v životě lidí třeba, ale my spějme dolů do prachu spočívajícím na povrchu zemském.

Jste se mnou? Jak známo, na zemi sice není kloudnou jistotou pranic, ale zdálo se mi přesto, že výše zmíněnou Zuzanu Standovou možná vykouznil nějaký umělec. Proč?

Nebyla jen zajímavá; představovala víc. A minimálně střípek té její životní výhry (zapalovalo jí to) jsem registroval v té chvíli jedné přednášky, kdy dala velmi pohotově a nahlas do souvislosti jakési dva poznatky. Ať už mi věříte či nikoli, nic podobného nemusí být samozřejmostí ani u ředitelů těch národních galerií.

A zrovna tak byla Mgr. Standová půvabná. Nikdy předtím si onu skutečnost nebylo možné uvědomit natolik, jako v osudný podvečer, kdy jsem odhodlaně vstupoval z chladu do Divadla pod Lampou, kde tato ředitelka Galerie na rohu seděla hned vedle své černé prošívanej bundy.

Už přede mnou se ovšem ještě energičtěji dostavil do budovy sám velký mág Martin.

„Ahoj. Velký Cthulhu s tebou z Ostravy nedorazí?“ otázal jsem se ho poměrně nedovtipně.

„Uvidíme,“ odsekl a mírně mysticky se dál vyskytoval na čele pódia. Když připravoval promítání, svými dlouhými vlasy připomínal iluzionistu. Imponoval mi. Sklesl jsem co nejnevtíravěji na židli poblíž Zuzaniny bundy.

„Dáte si kolu jako minule, paní ředitelko?“

O dotyčném nápoji jsem schválně hovořival stejným tónem, jako bych tajně pracoval pro firmu KOnrád FOusek z LAnškrounu, která minimálně ve fantazii českého spisovatele Svatopluka Hrnčíře vynašla recept na podobný nápoj už ve středověku. A mylně mi připadalo, že by snad mohl podobný přístup lidi bavit. Kdožvíproč jsem chtěl být takříkajíc radši legrační než mrtvý, nicméně vzývat přeslazený a poměrně banální nápoj skoro stejně

absurdně jako nějaké rozplizlé Lovecraftovo božstvo a navíc v blízkosti úplně nebanální Zuzany, nebylo chytré ani vtipné.

„Proč ne?“ broukla přesto. „Kolu dáme.“

Jako by ale myslila na svět zcela jinde. Pořád jsem se cítil sám. - V Divadle pod Lampou musíte pokaždé na trase za nápoji vyšlapat k baru po ocelových točitých schodech, a když jsem to udělal, chtěl jsem po servírce Magdě, kterou náhodou znám, tác a trochu Jima Beama; to pro sebe a Martina. Vrátil jsem se dolů po spirále, cinkli jsme si ve třech a Zuzana se konečně pousmála. Starosti poodletěly. Zůstávala však dámou a měla nad pořadem patronát. Ale kde zůstala její asistentka? Aniž jsem to dal najevo, nepřítomnost lektorky pro mě byla zklamáním.

Donutil jsem se na to ale nemyslet (na propasti musíte být zvyklí) a vedle Zuzany to bylo lehčí. Místo abych ovšem s ředitelkou kupříkladu flirtoval, začal jsem rozkládat o své mámě, jako to někdy činívají rozliční naivové a mamánci. Sám jsem nebyl ani jedno a téma já vyvolil nejspíše proto, abych v jejích očích zapůsobil krotce (a ne jako bohém a padouch).

„Mami je udatná čtenářka,“ prohodil jsem. „Schopnější čtenářka než já. Víte, že přečetla celou Agathu Christie? Tu jo, ale třeba Kinga ne. Je pro mámu moc syrový, jak říká. Takže ho číst odmítá. King není ten pravý šálek. Ale jde o paradox.“

„A proč?“

Po očku pozorovala Martina Jirouška a po očku mne a její halenka kupodivu vypadala jako z činčily. Asi čistě ze zvyku si Zuzana těsně nad čelem stáčela kroužek z vlasů. To bylo půvabné... Nevím proč to máma tak má, ale King je zřejmě člověk věřící (jak už kdysi odhalil režisér Stanley Kubrick) a moralista, zatímco takový James Herbert (ne tak dávno zesnulý) anebo Clive Barker nebo všechna ta další esa hororu jsou proti Štěpánu Královi surovci.

„A syroví?“

„Jo. Ale zase díky tomu natrhli díru do světa. Veliký Cthulhu King je ovšem vedle nich hotový beránek. Nejen podle mě.“

„Lorenc má pravdu, Zuzano,“ utrousil Martin a upil Jima Beama s kolou.

„Aby ne,“ povídám. „A nechci přehánět, i když to bývá mým zvykem, ale u Kinga přece vždycky všechno nakonec dobře dopadne, jak si přával i slavný gangster Dillinger, kterého nakonec policisti zabili, když vycházel se svou milou z biografu. Nebo snad ne?“

„A zase přeháníte!“ řekla Zuzana. Martin jí dal, jak jsem čekal, za pravdu a dáma káravě dodala: „Je to kecal.“

I Martin promluvil káravě: „Lorenci, stylizuješ si to jako vždycky moc podle sebe.“

Měl jsem pocit, že mi to vytyká až děsivě protektorsky, nicméně měl svatou pravdu. Až moc zbrkle a lapidárně jsem tu charakterizoval dosud neuzavřené Kingovo literární dílo, o kterém se chystal i Martin toho večera něco málo poznamenat.

Najednou se vzadu v sále objevili slavný výtvarník Marek a lektorka Mikol.

4.

Ne jako mameluk, ale trochu jsem se přece zachvěl. A byl rád. Múza přišla. Viděl jsem ji přesně počtvrté v životě a byl do ní už úplně zamilovaný, a to *těžce*, jak se říká (zrovna jako u depresí). - Nebo jsem snad byl do Mikol zamilovaný pouze na 99%? Nevím. Nevím, a pod slovy o pravé lásce si každopádně a plným právem každý představujeme něco trochu jiného, ale pro mě samotného znamenala také to, že i jen pomyslný svět erotických dobrodružství (o kterém někdy každý sníme, i když mu třeba říkáme jinak) ustoupil až překvapujícím způsobem do pozadí a za kulisy. Proč, to také nevím, nicméně řekl bych, že se tak stává právě následkem opravdovosti lásky.

A lektorka z galerie na rohu? Jistěže byla svá i netypicky hezká i značně sexy (a k tomu jí dopomáhal Bůh), ale k její osobnosti se navíc vinulo ještě něco nedefinovatelného. A jen anakonda to rozhodně nebyla. – Jistěže i Zuzana působila jedinečně, nicméně jen specifická Mikol se uměla vnutit celému mému nastavení jako d'ábelská hodinová ručička nějakého orloje nebo ikona a chápal jsem, nakolik pošetilé je to podobně vnímat, avšak blázen a zamilovaný představují tu samou entitu, jak správně tušíte. A ne?

Nebo snad zamilovanému zrovna jako cvokovi nepřipadá, že dotyčnou potřebuje k životu? Nebo ji nepotřebují k životu skutečně? Nebo zpola neodumře jako vyhubený heřmánek, pokud to nakonec nevyjde? A proč se potom divit, že jsem byl i malinko rozčarován Markovou přítomností.

Ale co. Chápal jsem, že právě on (a tedy nejvýraznější a nejcharismatictější vystavovatel) se v lektorčině doprovodu dozajista musí účastnit dnešní stylové přednášky o červech uvnitř tajuplného divadla. Taky že na to došlo, Marek byl charismatický (jak už mi o něm dříve říkali), pozdravil nejen Zuzanu, na opěradlo židle odložil černý plášť Gary Oldmana z filmu *Dracula* (jak mi aspoň připadalo) a choval se i nadále velmi nenuceně a civilně. Přesto...

Ať už jsem pošetilý idiot nebo nejsem, okamžitě jsem si představil, že on a Mikol spolu zrovna začínají chodit. A byl čtvrtek, jako každý den vládla světu chemie a... Co se dá dělat? Nic. Předběhl mě (namlouval jsem si), předběhl... A co vím? Už třeba lektorku políbil. Možná... Nebo ještě ne? Ale jo. Jistě. A dle mé intuice to udělal již asi tak před hodinou přímo před Galerii na rohu, kde tím pádem i přeskočila příslovečná jiskra. Ne?

Ostatně byl sympatický a s perspektivou hodnou obdivu a musel jsem to uznat. Blížil se doktorátu a on a Mikol si navíc věkově odpovídali, což u mě zcela říct nešlo. Hm. A možná jsou dokonce pro sebe stvořeni, napadlo mě s jistým patosem. Nebo dokonce až freneticky stvořeni. Ach jo. Proč to musím pochopit? A pochopím to? Budu muset. Nebo nebudu?

Či je hodně skutečností při starém a Marek dál žije s půvabnou výtvarnicí E., jak se mi o tom nedávno zmiňoval Vašek Malina? A konečně mě napadlo i to nejpodstatnější.

Co když kazím všechno jen sám? A není snad aktivita často kontraproduktivní? A co když sám - a zrovna NYNČKO - a právě svou fixní ideou vytvarovávám jejich reálný vztah?

Je fakt, že jsem svět poslední dobou chápal dost fatalisticky. Ale kdyby spolu skutečně chodili, nemohli by snad někdy posléze aspoň být mými přáteli? I tak jsem uvažoval, a když se pár předtím vynořil vzadu v sále, dotkl jsem se snad náhodou Zuzany, nicméně v celém Divadle pod Lampou mě od onoho momentu magnetizovala jen Mikol.

Marek ne, a Zuzana mě sice přitahovala, ale jiným způsobem.

Ta nebyla, zdálo se mi, natolik neanalyzovatelná a netypická jako Mikol, která se vymykala a doslova pohlcovala objekty co půvabná, všepolykající sasanka. A jistě, zní to idiotsky, nicméně mi v tu ránu bylo pomyslně zase sedmnáct. Nebo snad sedmadvacet?

Nebo už sedmatřicet? Nevím; ale nechtělo se tomu rozhodně věřit. Nechtělo se tomu věřit, ale stačilo mi s Mikol i jen pár vteřin nezávazně konverzovat, aby vesmír dostal smysl; a to nejen ten Lovecraftův. I náš. - Zrovna v ten den zemřel ve Spojených státech astronaut Cerman zvaný „poslední člověk na Měsíci“ a Mikol zase byla první žena na mém Měsíci a zvláštní a osvobozující se zdála představa, že bych ji - i jen zlehka - objal a políbil.

Ale proč ne? Nejen sny někdy překonávají kosmy, a kdyby tuto banální situaci analyzovali Freud či Carl Gustav Jung, určitě by zjistili, že se lektorka něčím podobá mé matce, kdo ví (chci samo sebou říci *mé matce, když byla ještě mladá*), a odhalili by možná, že obě mají podobnou letoru.

Mikol se ovšem, a to jsem taktéž postřehl, mohla zrovna tak podobat nějaké podivuhodné Japonce (dejme tomu) anebo dokonce matce Markově; ale zrovna tak jsem chápal, že se muži obvykle nevrhají jen pod nohy těch žen, které jim připomínají jejich matky, a tušil jsem dokonce, že tomu často bývá právě naopak.

Lektorka mě rozhodně mátlá. A možná byla i malinko klukovská, a přece neuvěřitelně ženská. Ani v nejmenším jsem se nedivil, že si galerie a Zuzana tu drahocennost poněkud hýčkají. I když, co vím (?), a chodí to různě a kdo ví, třeba si ředitelka s lektorkou za těch dosavadních pár let spolupráce i na nervy občas lezly.

Mikol a Marek usedli napravo ode mě, zatímco Zuzana dál seděla nalevo, na okraji druhé řady (a založila si teď ruce na prsa).

Udělal jsem to taky a netetelil jsem se z přítomnosti lektorčiny jako ňouma, kterému se ihned postaví všechny chloupky na těle (to vám tu aspoň tvrdím), ale nepochybně jsem byl rád, že se ke mně dostala blíže než Marek. A skutečně elektrizovala a jako bych měl jen kousek od sebe živočišný magnet. Přesto či právě proto jsem naprosto nic nedal najevo; nebo aspoň věřím, že ne.

Přehodila si nohu přes nohu, odložila černou prošivanou bundu (velmi podobnou přitažlivé bundě Zuzanině) a rozmotala zrzavou šálu. Položil jsem na potah jediné volné židle mezi Mikol a mne zimní čepici, jako bych si na ni až teď vzpomněl, a úpěnlivě jsem snil jako to pravé pako, že teritorium potahu mezi mnou a Mikol bude existovat do skonání věků. A bude a bude a ne a nechci o plochu onoho impéria přijít. Nikdy.

Nechceš, Lorenci, ale přijdeš. Brzy. Protože jsi už od přírody až moc pasivní. Nebo snad ne?

Držíš se zbytečně zpátky, chlape. Nedobýváš Mexika. Nedobýváš ani žen. A doplatíš na to - a nebude to poprvé. Tak nějak jsem uvažoval a *topos* byl přítom jasný. Seděl jsem mezi Zuzanou a Mikol a oddělovaly nás na obou stranách jen židle, a to vždy jediná, a také těm židlím to slušelo, jistě... Ašak dámám víc.

Lektorka na sobě měla tytéž mírně strakaté kalhoty jako minule a to, jak mě přitahovala, se nekrylo s žádnou mou dosavadní zkušeností. Proč? Nevím.

Někdy jednoduše někoho potkáte a zapůsobí takřka jako váš doplněk. Mokrát za život se to obvykle nestane, ale láska je zvláštní věc. Je zvláštní a není zdaleka jen erotickým okouzlením a tohle láska byla.

Odtáhl jsem prsty z čepice, která spočívala na prázdné židli, a ruku tak oddálil od Mikoliny šály. Znovu jsem ale čepicí posunoval a paži vrátil na opěradlo. Mikol vstala. Pozoroval jsem teď nepřipraven její tvář z profilu, když hovořila - přede mnou trochu nakloněná - se Zuzanou, a Marka jsem, přiznávám, i dál nevnímal.

Ji ano. Vydala se vzápětí na procházku mezi řadami (pořad už měl začít), usedla na okraj hlediště jen kousek od Zuzany a slušelo jí to moc. Byla zvláštní, byla mi blízká a byl jsem rozhodně rád, že jsem ji vůbec někdy aspoň potkal, a ona zatím v šeru čekala na začátek přednášky poblíž své zralejší kamarádky. A patřily sem. Zatímco já méně.

Na hraně hlediště jsem pozoroval lektorku hezky celou a vždycky na to budu vzpomínat, vždycky. „Jestlipak pořad zase uvedete?“ zeptal jsem se jí jako by ledabyly, zatímco jsem horečně zastíral city.

„Ano. Ale jen krátce,“ řekla dosti rozvážně.

„Krátce to bude stačit,“ přitakala Zuzana.

S jistotou nemám páru, zda byla Mikol dokonalá, když pak hovořila před obecnstvem, ale mně dokonalá připadala. Určitě. Jenže to taky Markovi a Zuzaně musí připadat famózní, napadalo mě zkroušeně, a dokonce i Martin Jiroušek (náš fascinující guru) byl lektorkou unesen, jak mi později a již u nás doma přiznal.

Ale teď ještě na ono téma nehovořil, nyní se soustředil na profesi a vlastní vizi a začal o červech. O červech v hororu. I vcuclo jej to brzy, ba pohltilo.

Pouštěl ukázky z filmů a sedět mezi červy bych nevydržel, nicméně sedět víc než hodinu mezi Mikol a Zuzanou se stalo kořínkem ke zbytku mého života, který se sotva dá vyvléci ze srdce jakoukoli jehlou hrůz. To mi snad řekl Lovecraft a Martin zatím skutečně propadl svému výkladu, ale nechával prostor i diváctvu. I mohli jsme se ptát.

Na co? Zrovna hovořil o éře kremací (která, a divme se, ještě není tak dlouhá, a přece už hororu nesvědčí) a já řekl: „Ale zase bychom bez ní neměli *Spalovače mrtvol*.“ - A tak šla pro změnu chvíli řeč o Fuksovi, ale profesor se brzy odpovědně vrátil ke klasickému hororu a... A některé ukázky byly věru šokující.

Zdalo se ovšem, že se dámy nebojí. Nebo málo. Zvlášť Zuzana měla pro strach uděláno. Na hrůzy už asi byly zvyklé z probíhající výstavy. Obklopovalo nás šero a já prohodil: „To *Doupě bílého červa* jsem náhodou viděl. Ale docela mě zaskočilo, že má ten film i erotický

aspekty; vždyť původnímu román Brama Stokera erotika chybí. Ta knížka je dokonce dětinská.“

„To je,“ svolil Martin. „Nemáš to možná ze své hlavy. I Lovecraft si toho všiml.“ A nakonec se zeptal, co bychom si kromě kuřat na grilu přáli ještě.

Povídám: „Leda snad tu profláklou epizodu *Majora Zemana*? Nebo ne? O to nejde.“

„Ale jo,“ vyhrkla Mikol - a stěží kdy taky na tenhle náhodný souhlas zapomenou!

„A červi se rozlezou...“ uslyšeli jsme vzápětí, a když pořad skončil, rozsvítili, Zuzana vstala a řekla: „Já si dnes asi už nic nedám.“

„To já bych si klidně něco dala,“ prohodila lektorka.

Martin a Marek spolu zrovna hovořili a Mikol na chvíli osaměla vpravo před jevištěm. Ženy absolutně balit neumím (a jinak bych také určitě nepsal teď tuto knihu), ale přesto jsem statečně zamířil před jeviště řekl: „Neříkala jste, že byste si ještě něco dala?“

„Ano.“

„Ale nejste tu vlastně s Markem?“

Popřela to. Byla to jen chvíle a náhoda, ale šla se mnou zdánlivě nekonečně dlouho nahoru po schodech a nelze ani na to nikdy zapomenout. Proč? Protože jsem s ní zůstal na pár chvil sám. Ale už tu byli lidé a víc světla. Usedli jsme u baru a choval jsem se, chvála Bohu, sebejistě. Jen lásku jsem nedal znát. Velmi jsem se bál, že ji okolí už vzápětí i tak odhalí a popraví mě. Připadal jsem si jako nějaký autista, který naprosto nemá právo lásku vyznávat, protože trpí obrůstáním lišejníky z Lovecraftovy povídky, a to sice byl nesmysl, ale já se nejméně v tom směru trochu obával Marka a dokonce Zuzany.

Přesto a navzdory tomu jsem co nejležerněji objednal pití. Zuzana se po mém pozvání ocitla opět po mé levé ruce a přes tu druhou jsem vnímal Mikol. Ale měl jsem ten večer i dál paranoidní pocit, že je lektorka s Markem na něčem pozdějším už dávno domluvena a že si třeba navzájem slíbili věrnost. Nebo tak. A to, že ona za ním někam přijde. Fantazím se zkrátka meze nekladou, ale byla to asi pouze nepodložená vize.

„Takže jsem napsal o vaší Galerii na rohu,“ pokračoval jsem mezitím, „ale popisy postav jsou těžké a i dobří autoři je proto někdy šalamounsky obcházej a dokonce i King to občas udělá, ačkoli je podobný obchvat postup ryze *aliterární*. Přesto napíše: On vypadal jako Clint

Eastwood; tečka. No, a já udělal totéž s vámi, Mikol, a napsal jsem: Měla ženské křivky, ale ve tváři vypadala tak trochu jako Keanu Reeves.“

Mikol se usmála. „Keanu Reeves? A který to vlastně je?“

„Nedávno hrál ve filmu *John Wick*; ale já vám ho nechci doporučovat, je to samé zabíjení.“

„I času?“

„Nevím. Ale hned na začátku zavraždí Wickovi pejska, on se nasupí a skoro jen kvůli tomu vyvraždí ve zbytku filmu veškeré pachatele, a že jich je. Reeves hrál i Jonathana Harkera v Coppolově *Draculovi*, i když já ho tam tenkrát ani moc nevnímám, a hrál se Sandrou Bullockovou, když spolu uháněli nezastavitelným autobusem ve snímku *Nebezpečná rychlost*.“

„Srovnání s Reevesem ti lichotí,“ prohodila Zuzana. „Přece hrál i v *Matrixu*.“

„Já mu jsem skutečně podobná?“

„Trochu,“ mínil jsem. Zuzana přikývla. „Ty oči...“ dodal jsem. „Někde v historii vašeho rodu musel být samuraj.“

„Nebo někdo odjinud z asijského východu?“ usmála se znale. „A to nevíte, že mám bratra-dvojče.“

„Tak to asi musí být hezký kluk.“

Díky tomu se Mikol opět usmála, a to nejen zvláštníma očima.

„Už je ženatý?“ dodal jsem z plezíru.

„Ne. Ale partnerku má.“

Měl jsem se v tu chvíli, a dnes to vím, zeptat: „A vy? Co váš partner?“ Ale jsem trouba, nekňuba, idiot, pikolík, antilektor, snílek, blázen, spisovatel a hlupák. Nezeptal jsem se. Nezeptal. Jen jsem si představil, že s Mikol sedíme zcela sami a jinde a že spolu fotografujeme nutrie na nábřeží u Radbuzy a potom sedíme v prvním patře Crossu u hlavní pošty a okolo šumí a repetí kvanta mladých, ale stejně jako bychom existovali jen my. Toužil jsem to zažít. Ona ovšem po tomtéž netouží, napadlo mě správně. Přesto jsem se potočil k Mikol natolik obratně, že mě asi nikdo nemohl slyšet, a rychle, sebevědomě, ležérně a jistěže cituplně a nehraně jsem řekl: „Mimochodem, naprosto nepopírám, že vás miluju.“

Někdo je frajer celý život a někdo jen prostě ještě mlád. Duší i tělem. A někdo kuje železo žhavé. Byla to „má chvíle“?

Možná. Možná ne. Tak či tak, tu hypotetickou šanci jsem v tu chvíli zahodil obloukem, jako pravý žabař nepokračoval v akci a zmohl se o něco později leda na to, že jsem pod kterousi záminkou rozdělil Markovi, Zuzaně, Mikol a Martinovi své vizitky, což jsem odlehčil jen ve chvíli, kdy jsem v jejich štůsku se štěstím objevil i jednu pravou navštívenku Fantomasovu.

„Jé, ta už je na nic. Ale škoda. A není to pitomá doba, kdy plno dětí ani už neví, kdo byl Fantomas?“

Zasmáli jsme se - a pouze Martin tomu přitakal i zpola zachmuřeně. „Je to zlý.“ A Mikol ještě chvíli stála v nejpříjemnější mi blízkosti a hle, skoro jsem se sám divil, že říkám: „Nedáte si přece ještě něco?“

Její oči mě totiž i bez jejího vědomí pohlcovaly jako vesmír (jak by možná napsal Lovecraft, ale spíš ne), i ztrácel jsem soudnost. Jen kousek ode mě stála Mikol jako celý smysl života a... A snad abych usnadnil ono její jen domnělé rozhodování, podal jsem jí ruku na rozloučenou.

6.

Tak hodinu jsme se u baru a Magdy ještě bavili s Markem a Martinem. Výtvarník se mnou hovořil přátelsky a stále přesně nevím, proč jsem ho v ten večer začal považovat za Mikolina milence, když přece celé roky žil s populární E., která si jej hlídala. A jeho charisma samo sebou bylo do jisté míry relativní, ale byl o dvaadvacet let mladší než já.

Ledacos přesto prožil. Až do dvaceti z něj utvářel profesor Šindelář na Zámečku za Plzní sochaře (profesor Novák by to totiž nezvládl) a nadaný mladík nato šest let surfoval pražskou Akademií výtvarných umění, než začal učit na akademii ve Světlé nad Sázavou.

„Ale to máš daleko!“ urazil jsem ho takřka. Jen se pousmál.

Co na tom záleželo? Dobré místo. Už po prvním roce se stal vedoucím ateliéru. Když mu bylo osmadvacet, vydal navíc působivou publikaci *Bůh odporných věcí* a začal studovat kresbu u Petrbocka. Sám vedl kurzy figurální kresby v Německu a setkal se nejméně dvakrát s Gigerem. Došlo k tomu prý v Alpách v Itálii, asi pod jednou lavinou.

„Ty budeš můj nástupce,“ řekl prý tehdy slavný Švýcar.

„A nevymýšlíš si?“ zeptal jsem se Marka. Odpověděl: „Podle tebe by se to, Lorenci, přece mohlo stát. Ne?“

„To je pravda. Ale asi byste se do sebe navzájem na první kouknutí nezamilovali, co?“

Podíval se jako náhodou ke dveřím a já si do jejich rámu vkreslil Mikol. Zvláštní, uvědomil jsem si. Zvláštní, že mi právě Marek před lety ilustroval knížku *Dvě tváře doktora Jekylla*.

Což byl další fakt. Přidělili mu to. Jen tak na vteřinku; to jsme se ale ještě osobně nesetkali. Až teď. Najednou mě napadlo, že bych mohl napsat o Mikol, a on by to ilustroval.

Zase jsem to pustil z hlavy. Prozatím. A já, Marek i Martin jsme zamířili hluboko pod hvězdami k nádraží, bavili se ještě na perónu a až do odjezdu mého a Martinova vlaku.

To jistě, měl jsem ovšem pocit, že jsem se malíře zapomněl zeptat na jednu podstatnou věc, i představuji si dialog, ve kterém onu nepřipadnou otázku přesto vkládám mezi hororově výtvarnou problematiku, kterou jsme povětšinou probírali. Otázka zní: „Kdybychom existovali ve filmu, našli byste ty a Mikol v sobě zalíbení?“

A odpověď? Chvíli v tom snu Marek mlčel, načež řekl: „A proč ve filmu? To se stalo. A nedivím se, Lorenci, že se ti taky líbí.“

„Ale o to nejde! Mně se Mikol nejen líbí. Já ji miluju, já jsem jí oddán.“

„Já víc.“

„A jak to víš? Lásku přece umí zvážit jen Veliký Cthulhu, ne?“

Jenže podobné dialogy se v realitě nevedou. Navíc... Co když lektorku trochu miluje i Martin Jiroušek? napadlo mě náhle paranoidně. Od Salzmannů sice telefonoval do Ostravy partnerce, že spolu pijeme pivo, jenže... Jenže to třeba Mikol teprve začínala zapouštět kořínky.

Ta uhrančivá Mikol... Asi se uměla narodit už její máma, napadlo mě. - Mikol se líbí každému.

V Plzenci, kam to je vlakem jen deset minut, proběhlo pak vše asi dobře i proto, že máma umně vaří. Martin si prohlédl mé početné knihy a našel soukromí v podkroví. Vyspal se a ráno ke mně v jednu chvíli prohodil, že se třeba příště zastaví s přítelkyní.

„No, ale je to riziko,“ řekl jsem.

„Já vím. Ale ona ho ráda podstoupí; i když vím a chápu, že ti žádná neodolá.“ A domluvili jsme se, že bychom za těch okolností vylezli na Hůrku k památné románské rotundě. Martin už znal podobnou ze Znojma (nemluvě o Řípu), ale to já taky. - Doprovodil jsem ho na nádraží a vrátil se domů; ačkoli jsem měl toho pátku až do tří odpoledne volno.

Neměl jsem se vracet? Byla to chyba? Nevím. V Galerii na rohu už autora knihy *Černý bod* čekaly Zuzana, Mikol, Brigita i Lada - a zrovna tak ještě jedna přednáška, kterou už večer předtím starostlivě připomněla zodpovědná lektorka. „Zítra dopoledne v jedenáct.“

Tak pravila. A stále jsem to slyšel a třeba se pletu, ale říkala to i mně.

Nebo hlavně mně. Jenže já nereagoval. Proč? Protože jsem byl pošetile odhodlán nikam nejít. Důvod? Můj naivní plán číslo devět z vesmíru. A to jaký? Chápal jsem, že pojedou-li tam taky, Martin o mně v mé přítomnosti spíš nebude mluvit, anebo minimálně. Ale když nikam nepůjdu, na Rohu se s jistou malou pravděpodobností v některé chvíli někdo zeptá: „A jaké to vlastně je u toho Lorence?“ Kteréžto otázky jsem se bohorovně nebál a... A kvanta knih, povalujících se u nás doslova všude, mi připadala imponující.

Jako by připadala imponující i Lovecraftovi. A nebylo tomu jinak a pošetile jsem dokonce snil, že se i lektorka u nás někdy v budoucnosti (a třeba i jen v rámci svých pracovních povinností) zastaví; tedy pokud se s ní do té doby aspoň trochu skamarádím, samozřejmě.

A jsou dva názory. Ten první říká: „Skutečně kujte železo a nepodceňujte pravý čas, protože i sebemenší opomenutí přihraje vašemu potenciálnímu sokovi, ba vloží mu pravou vaši partnerku až do náruče. A dojde tím k celoživotním následkům a posunu realit.“ - Ale proti tomu stojí ještě druhý názor. A to? „Kout železo se příliš podobá tlačení na pilu a tlačení na pilu se mi v životě už párkrát škaredě vymstilo.“

Asi mi to v mnohém nezapaluje, ale co naplat, neuměl jsem si mezi oběma postupy vybrat.

Nedokázal jsem to. A abych přesto přežil, pokusil jsem se záležitost vnímat s maximálním odstupem a v co nejširším časovém kontextu.

Vím, bláhové. Ale musel jsem to udělat. Musel. Kdybych totiž ty věci nijak netransponoval, vykolejily by mě, a já jednoduše potřeboval aspoň nějakou malou naději. A proto jsem si jako mlýnek opakoval: „Co nevyjde teď, může vyjít za půl roku. Nebo za několik let.“ A byl jsem smutný, ale chlácholil jsem se a poměrně pošetile jsem si konstruoval a vysníval kontakty mezi mnou a Mikol.

Nebo si opravdu jsou souzeni ona a Marek? Pak by ovšem bylo poměrně ubohé a zbytečné s ním bojovat, vždyť d'Artagnan nejsem. Nebo ano?

Ne. A napadlo mě, že bych možná mohl počkat, až se rozejdou. A proč ne? Každý pár se v dnešní době nakonec rozejde, to je pravidlem; a neznal jsem snad hned několik takových? Znal. I dál znám. A hloupě jsem zkrátka snil a potřeboval si už kvůli rovnováze problém

formulovat i psaním, jenže ani psaní vždycky nespasí. Vy to, chápu, víte jistě, ale já nad tím váhával. Váhal... A...

Míval jsem kdysi pocit, že psaní má smysl, ale to jsem ještě vlastně neuměl psát. A dnes? Jakž takž psát umím, ale... Ale bohužel a pro změnu se dostavilo zjištění, že to nemá smysl. Proč? Psaní sice je terapií, ale tou na útěku.

A nejde o skutečný život. Jako ani žádná četba není životem. A jistě, sám život není nijak přesně definován a každý má asi právo zacházet s ním, jak uzná za vhodné, jak už nám na začátku spontánně řekla Mikol, ale... Ale zaručeně bude život různorodější než čtení a psaní dohromady. Nebo snad ne? – I zkusil jsem si představit, jak bych trávil večer po červí přednášce nikoli s fenomenálním přednášečem, ale s lektorkou.

7.

Ty představy si však nechám pro sebe či pro cenzuru a jen vás ujišťuji, že jsem udělal i cosi skutečného. A to? Abych si už nepřipadal tak sám, zatelefonoval jsem kamarádovi Jakobovi a sešel se nazítří s ním i jeho bezvadnou Jorikou v jejich soukromé kavárně, která jim patřila na jednom rohu, ne ovšem tom galerijním.

Dlouho jsme se předtím neviděli, nebo jsem měl aspoň takový pocit. Vypptávali se, co je Mikol za dívku anebo dámu, a já poněkud pateticky pravil: „Rozhodně je skvělá, ale neumím si bohužel představit, že by mě milovala.“

„Ani si nedokážeš představit, jak byste spolu chodili?“ zeptala se mě krásná Jorika, některý jejíž předek musel přijít odněkud z východu, byť východu až tam za Ruskem. Měla to krásně ve tváři.

„Představit si chození s Mikol? Ale jo. Trochu to dokážu. I když po svém.“

„Takže nerealisticky,“ uhádla Jorika. Není zvláštní, že jsem o ní postupně dokázal napsat čtyři knihy, kde navíc vždycky vystupoval jako kladný hrdina i Jakub?

„Nejspíš si to představuješ jako Hurvínek samopaly nebo jako v pohádkách,“ pokračovala.

„No, aspoň to. Držíme ti palce; vid', Kubo?“ Odmlčeli se.

„Držíte se ve snu za ruce?“ zeptala se Jorika zničehonic.

„Ano.“

„Víš co, Lorenci? Představ nám ji.“

„Rád bych. Ale jak? Pravděpodobně se o mě opravdu nezajímá a možná dávno chodí s tím českým Gigerem, co já můžu vědět? Je to patálie. Je to mimo vůli, svědomí i nic - a Marka Škubala se třeba navíc dotklo už to, že jsem po Mikol malinko vyjel v tom divadelním baru.“

„Jako vždycky přeháníš,“ zasmála se barmanka Jorika. „Vidíš Mikoliny nápadníky všude. To je nemoc. Nemám pravdu, Jakube? Asi budeš, Lorenci, jak na tebe koukám, opravdu zaláskovanej,“ uvažovala, zatímco nám hledala whisky.

„Kdysi jsem tě měl rád podobně jako teď ji,“ řekl jsem Jorice jako v nějakém filmu a podíval se opatrně na Jakuba, ale ten se jen usmál, protože mě dobře znal. Bylo to... Ano, jako bychom se my tři ani nescházeli v realitě vedle kulečníku, ale pouze na stránkách nějakého mého romantického románu.

Nato se Jorika zeptala: „Stýská se ti?“

„Po vás dvou?“

„Ne, to nemyslím. Po Mikol.“

„Ano. Mně se po ní stýská a vadí mi, že doteď v kosmu neexistuje ani sebemenší stopa po komunikaci mezi mnou a tou zatrolenou lektorkou z Galerie na rohu. Jsem tu vůbec? Má svět smysl?“

„A nejsi jen zbabělý?“ objal Jakub Joriku okolo ramen. „Možná. To se pak nediv.“

„Je to s tím vztahem mezi Mikol a Markem vůbec jisté?“ zeptala se s ostražitostí Jorika. Zasmál jsem se.

„Třeba ne. Marek žije, pokud vím, s jistou E., což je kráska, která umí i malovat, a tohle celé je, uznávám, třeba jen má utkvělá vize. Ale jedno tuším.“

„A co?“ zeptal se Jakub Pašek.

„Svět skutečně nemá smysl a stejně tak nemá smysl se lidí okolo Mikol na Mikol ptát.“

„A proč ne?“

„Protože pokud se jedná o tohle, lžou i svatí.“

8.

Jorika a Jakub si ale lhali jen přiměřeně a žili spolu definitivně a byli ještě po letech dozajista šťastni, anebo mně to tak aspoň předkládali, a Jorika na mě navíc od jisté doby bývala až extrémně hodná, a to aniž to Jakubovi vadilo.

Dokonce mě občas uměla obejmout a políbit. Naprosto taky nepopírám, že mě někdy i přehnaně litovala, ale vyjádřit chci hlavně něco, co však asi zrovna nepatří k vám do notýsku se zlatou obrubou. Chci vyjádřit tohle:

Možná si přátelství Joriky a Jakuba se mnou jen představuji.

Možná. A sice vám o něm vyprávím, ale sním. A sám a sám. Jako Byrd. A proč? Samo sebou proto, aby nebyl pustý ostrov jménem svět podoben Lovecraftovu zásvětí či některým Gigerovým výtvorům.

9.

„A co ten její bratr?“ přistrčil mi znenadání Jakub skleničku.

„To dvojče? Nevím. Docela rád bych se s ním seznámil, ale asi mi to nebude souzeno.

Chvíli bylo ticho. Napili jsme se. V kavárně visely obrázky zasněžených hor. Na boku jedné stál klášter.

„La la!“ řekla Jorika. „Lorenci, tobě přece vždycky pomáhalo, když jsi problémy podobného typu popsals; nebo snad ne?“ Vzpomněla na to. „V mém případě jsi to udělal. Vzpomínáš?“

„Ano.“

„Já taky. Nejprve jsem se sice hrozně rozčílila a mrskla ti rukopis na hlavu, jak víš, ale nemělo to dlouhé trvání, protože jsem soudná holka. Tak jsem ti, jak víš, odpustila.“

„Vzpomínám si na to. Pohádali jsme se znova hned nato z jiného důvodu. Jo. Tak to proběhlo.“

Jorika spokojeně přikývla. „Ono je psaní terapií, ne? Říká to i Jakub. Takže všechno opět hezky popiš; ju? Tím se zachráníš. Nebo částečně. Udělej to zkrátka stejně, jako jsi to udělal se mnou a s Jakubem. Něco vylič podle pravdy, a jak se věci skutečně semlely, a zbytek si přisni. Potom uvidíš, že to je ono. Jseš náhodou docela dobrý, když ne rovnou skvělý.“

„A nezapomeň na dětství těch dvojčat,“ řekl náhle Jakub, kterému z nějakého důvodu nešel z hlavy Mikolin záhadný bratr. „Jo, a nezkoušej mi, vole, tvrdit, že tě to ještě samotného nenapadlo. Museli jsme ti radit my? Ne. Přece jsi spisovatel.“

„Někdy jsem. Ale zrovna tak chodím.“

„A běháš. Ne?“

„A všechno možný.“

„A odhrabává sních,“ dodala Jorika. „A jelikož zrovna máme zimu, to jejich dětství vyliče jako království sněhu.“

S tím jsme se rozloučili. Šel jsem domů a to, co jsem v Šangri La opustil, dozajista je pár lidí z masa a kostí, ale možná se pletu. Kdo ví. Třeba vídám jen stíny. Jako někdo v horách. A když mi je nejhůř. A možná si povídám jen sám se sebou. Ale Jakub a Jorika rozhodně kdesi za sedmero závějemi existují a nelze to možná dokázat ani vyvrátit, říkal jsem si. A spolu s Jorindou a Kubou proto existuje i kardinální otázka otázek.

Stýkáme se?

I kdyby ale ti dva byli fikcí a nikdy mě nepozvali ani na svatbu, tak ten nápad psát pohádkově už se jednou zrodil v mé hlavě, i začal jsem horlivě přemýšlet o tom, jak asi probíhalo Mikolino zasněžené dětství.

KONEC PRVNÍ ČÁSTI

ČÁST DRUHÁ: SNĚŽNÁ POHÁDKA

Jeden mládenec zval neustále svou dívku na výlet. Ona se dlouho zdráhala, až jednou svolila. Tak šli večerem, na čepice se snášel oceán vloček, bílá krajina je obklopovala a křupala pod podrážkami; drželi se za ruce.

Najednou potkali cizince. Pozdravil mládence, jako by se znali. „Můžu pár metrů svámi?“ zeptal se.

Mládenec mlčel. „Kdopak jste?“ zeptalo se ostražitě to děvče.

„To je Lorenc,“ řekl mládenec. „Známe se ze školy.“

Připomínal jí někoho. Vyprávěl cosi o pohádkovém království bílých králiků, kteří žijí nad oblaky a mají na starost sněh. Jednou se otřesou, syje se ten prachový, otřesou se podruhé, jsou na cestě dolů krystalky, oklepou se do třetice a lidstvu se dostane peří jak do podušek usínajících miminek. Otřesou se počtvrté a klesají vločky, které jsou každá jako cent. „Z některých se vyrábí cukrová vata,“ dodal cizinec.

„Hm, to je pěkné,“ usála se dívka. „Kam to koukáte? Proč vypadáte jako ze slámy? Nejste spíš čert, než spolužák? Nejste nakonec anděl, když tak rozumíte nebeským králikům?“

„Koukám, že budeme brzy u vyvráceného pařezu, a tam se naše směry rozdvíhají. Za to, že jste si se mnou chvíli povídali, vám splním přání.“ A zastavil se.

Něco přepočítával na prstech. Dívka a mládenec si začali něco šuškat. Cizinec vytáhl starodávné a dost masivní hodinky na řetízku. „Rychle, nemám moc času. Neslyšíte je nahoře dupat? Jsou nepokojní, blíží se doba krmení a dnešního předcítání pohádek.“ Neklidně začal cibule natahovat krabatým kolečkem, ale ti dva ještě asi deset vteřin o čemsi tlumeně rokovali. „Mluv!“ strčila dívka do mládence.

„Já to teda vybalím,“ zvedl hlavu. „Chceme hezký domek v pěkném městečku, kde nebudí zločin. Chceme ale i nějakou malou holčičku a k ní chlapce, aby se nám postupně narodili, a byli bychom rádi, aby byli oba zdravější než červené řepy.“

„Všechno?“

„Ne,“ hleslo děvče. „Chceme taky, aby pokaždé celou zimu takhle čarovně sněžilo a my si mohli v závějích báječně s dětmi hrát.“

Zív. Náhle nevypadal slaměně, ale ledově. „To nic není.“ A vypařil se.

Ten mládenec si dívku vzal hned v sobotu za ženu a do roka se jim narodila dvojčata Mikol a Marvin. Rodina žila v malebném městečku s rybníkem, jak si přála, a byli velice, velice

šťastni. Až snad na to, že táta musel vždy celou zimu odhrabávat neuvěřitelné množství sněhu. Tím ovšem Sněžná pohádka teprve začíná.

Léta plynula a najednou děti musely do školy. Během září a října se tam rozkoukaly a 15. listopadu začalo sněžit a sněžilo a sněžilo i šestnáctého a potom taky. „Nahore se oklepávají králíci,“ řekla dětem maminka.

„A kdo se o ně stará? Nebeská rodiny?“

„Ne. Jen krmič. Jmenuje se Lorenc.“

„Má to pod palcem?“

„Kraluje.“

„A nekecáš, mámo?“ optala se po chvíli Mikol.

„Ne. On žije. Někdy sestupuje taky na zem a váš táta s ním dokonce chodil do školy. Jednou jsme ho potkali oba.“

Setmělo se. A když ráno otevřeli dům, všude se třpytila vrstva kyprého sněhu. Marvinovi sahala až nad bambuli. A sněžilo dál.

Syn donesl hrablo.

„Je k nepotřebě,“ poškrábal se tatínek za levým uchem. „Neskočil bys do sklepa pro lopatu na uhlí?“

„Jasně.“

Marvin byl ve škole i doma tím nejpohotovějším z kluků a než táta napočítal do jedné, byl zpátky. Lopata vypadala zlověstně. Skoro jako ta z pohádky o bábě. Zrovna tak byla široká a zrovna tak hluboká. Jen se štěstím ji mládenec-tatínek prostrčil dveřmi. Lopata měla až krvelačně nabroušené hrany, i zakrajovala se do chrupajícího sněhu jak do másla. Ráz a ráz, odhazoval tatínek statečně masu bělosti. Jako každý rok. Nedalo se to zvrátit.

Po chvíli vedla ode dveří metr a půl dlouhá chodbička, jejíž stěny se neustále zvyšovaly, až měly horní okraje těsně nad tatínkovou bambulí. Vločky se donekonečna snášely v naprostém tichu, zatímco pracoval a pracoval. Jako už mockrát. I proto byl tak silný.

Posléze měla ulička ode dveří čtyři a půl metru a mírně se zatáčela. Následovalo deset a půl kroků rovinky a patnáct a půl metru se pokračovalo vpravo a ještě dvaadvacet a půl metru vlevo. Proč taková klikatice? Z nutnosti. Táta se vyhýbal různým hrbolkům.

Konec přání tehdy nedomyslili. Ale co? Marvinovi a Mikol se to líbilo a za tatínkovými zády chodbičkou zběsile probíhali. Mikol pištěla a i po napomenutí zahalekaném z domku aspoň výskala. Hráli si na vlaky a na sněžné závody. Točení volanty je pohltilo. V některých dramatických okamžicích se děti s rachotem srážely a padaly do bílých stěn trati a Marvin vše komentoval. Maminka zatím uvařila šest litrů čaje a začala s obědem.

Najednou ale zbledla. Nejen to. V kuchyni zůstala stát podobna solnému sloupu. Proč, je jasné. V domě chybělo několik nepostradatelných surovin. Jakých?

Šlo o skořici, karotku, celer, droždí i kousek slaniny, jaký se dává do pastiček a krmítek. Dál se jednalo o čilimník, lékořici, mléko, vejce a šafrán; ale ten se dal v nejhorším obrečet. Maminka si povzdychla a zachmuřila se. Otřela si dlaně o zástěru a vyšla z teplého nitra domku do chladu chodbičky. Tu se ulekla.

To postřehla výšku ledových stěn nalevo i napravo. Vůbec přes ně neviděla, a to sníh stále připadával. Ale což! Prošla několika úhlednými zatáčkami vydlabanými v bělobě, uskočila před dětmi hrajícími si na raketky a konečně uviděla tatínkova záda.

Lopotil se. Jako i loni. Přistoupila k němu nesměle. „Potřebovala bych do samoobsluhy.“ „Proč?“ podivil se.

„Chybí nám mimo jiné pomerančová kůra a arašídy a okurka i pivo. O vanilce nemluvě.“

„Maličkost! Bude stačit odbočka z hlavního tahu!“

Neprodleně ji začal razit ve směru, kde tušili samoobsluhu. Vůbec nebyl zadýchaný, ale zarudlý ano.

A děti? Vynosily z domku vlastní lopaty a činily se také. Chumelilo však dál. Maminka sotva stačila nosit ven pracovníkům melounové čaje. Běda, už i ty docházely. Když tu... Před tatínkovou lopatou se odloupla svislá slupka sněhu a objevily se omrzlé dveře.

„Hurá, sámůška!“ vykřikla Mikol. „Prima! Vykopali jsme sámůšku!“

Vtom ale začaly sníh ze všech stran prorážet hroty lopat a u samoobsluhy se střetlo hned osmnáct chodbiček dlabaných od rána z ostatních domečků. Ono totiž vícero maminek zjistilo, že potřebují ořechy na uklidnění, hlohové větvičky na zkrášlení pokoje nebo něco medu do čaje (a jiné praktické věci), a tak se díky tomu u krámu shledala i přehršle dobrých přítelkyň. Vzápětí ty štěbetalky už projížděly samoobsluhou s velikými vozíky, dávaly si přednost na křižovatkách a zdravily se. „A vy kvrdláte i trochu majoránky, anebo se obejdete

bez hřebíčku?" zaslechly děti útržky dialogů. „To já peču výhradně za syrova, třikrát denně přidám kapku medu a výsledkem je úplně ideální příchuť.“

„I ve čtvrtek?“ divila se jiná maminka v zatáčce u špenátu.

„Ale neříkejte, paní Bružková,“ slyšely děti odjinud. „Že by nejedlo krupičnou kaši?“

„Budete se divit, ale ani se strouhanou čokoládou.“

„To já bych takovému spratkovi vrazila na talíř posečenou trávu a basta!“

Projížděly přitom mezi regály. I maminka Mikol a Marvinina měla řidičské oprávnění, ale nikdy v samoobsluze riskantně nepředjížděla. K nervování ostatně nebyly důvody. A ceny potravin?

V tom zavátém městečku zůstaly věru lidové. Máloco stálo přes šestnáct korun a pouze grilovaný stejk sedmnáct. Ale uznejte; chtěli byste na Štědrý den grilovaný stejk? Maminky rozvážně nakoupily, domluvily si návštěvy (chodbičkami realizovat půjdou) a vrátily se podle značek na stěnách k rodinám.

Ale sníh nepřestal hustě padat ani po obědě a sotva tatínek dojedl poslední kousek zelí a knedlíku, výmluvně začal pokukovat po lopatě. „Na dvě hodiny lehnout!“ poručily však děti nesmlouvavě rodičům a šly ven rádit. Ale koulování v zákrutách je omrzelo.

„Co radši proházet spojku k Jakobovi?“ navrhl Marvin s typickým výrazem tuneláře a Mikol se pro nápad ihned nadchla. Polní lopatky ovšem vyměnila za tátovu lopatu. Nato dvojčata odhodlaně uchopila násadu a na Marvinem předem pečlivě vybraném místě zaryla její ostří do stěny. Po mnoho a mnoho následujících minut děti zaujatě hloubily.

Bylo jim blaze. Sem tam sice narazily na stromek, ale pokaždé ho znovu oplácaly sněhem a udělaly obchvat. Jednou ťukly i do psí boudy. Pes v ní klidně spal, ale teď otevřel oči a byl rád, že se může jít proběhnout chodbami. Asi po sedmi dalších metrech našly spící záhon s křenem, který vytrhaly, a Mikol jej odnesla mámě. Než se vrátila, Marvin vykopal krabici, ve které někdo zapomněl sto padesát prskavek a šedesát svíček.

„Asi se s tím nechtěl v té chumelenici táhnout,“ usoudila Mikol. „Myslím, že je to teď naše. Ale zjara roztaje sníh a můžeme se všude vyptat, zda to nepostrádají,“

Tady ovšem podotknu, že v tom městečku stála krabice prskavek pět korun a svíčka korunu. Potom děti hrabaly dál a našli lahvičku v podobě zeleného mužíka.

„Mart'an!“ napadlo Mikol.

Nato hloubily pod tím místem a našly celou městskou lavičku, i vedli chodbičku nahoře po ní. Pod lavičkou zela dutina, ve které odpočíval a potichouнку dýchal ježek. Zachránily ho. Pod lavičkou vedle našly pingpongový míček a... „To je ale zajímavé, že stále nacházíme jen samé NEZBYTNÉ VĚCI," podotkl Marvin.

„Ona se každá věc k něčemu hodí," odpověděla jeho sestra. „Ty, pamatuješ na tu berušku, kterou jsme loni našli? Mamka mi k ní přece přidělala gumičku a teďka ji nosím ve vlasech!"

Marvin sestru zatahat za voňavý ohon těch vlasů a pokračovali v prohazování chodbičky, až dospěli k podivné baňce, která snad na děti také čekala. Stála tam osaměle, dnem vzhůru a uvnitř... Uviděli výstavku jakýchsi mrňavých a jen částečně mechanických hraček. „No ne!" Marvin tiskl čelo na chladné sklo. „To jsou nějaké strojky?"

„Ani jejich modely," odvětila okamžitě, aniž chápala tuto vlastní jasnozřivost, a vzpomněla si, jak někdy začátkem listopadu také hladila čelem sklo ve výloze jednoho hračkářství, které nyní odpočívalo bíle pohřbeno. A snít? Nepřestával se snášet. Mikol rozeznávala obrázky bagříků i aut i fréz a ty strojky poslušně čekaly v baňce i rámech, tiše a tak nehybně, až ji zamrazilo. Byly totiž budoucností, anebo její ukázkou. Ale ne celou; na dalších obrázcích Mikol rozeznala i podivuhodné červy a žirafu, která pije, a zvláště ji vyděsil jeden drapáček. Proč?

Proč se asi tak zlověstně zdvíhá? ptala se. Hm. A komu tato malá galerie patří? Nebi?

Nějakému bohatému dítěti ze sousedství? „Určitě se, Mikol, hrabeme přes cizí parcelu!" vyhrkl Marvin. „To jsme to vymňoukli.“

„Ale neblbni, to je nesmysl. To bychom přece před chvílí narazili na plot," namítla. A baňka se jí pojednou už zamlouvala. V těch obyčejných bývá jen vzduch, ale v téhle, pochopila, se vyskytovalo ovzduší jejích vlastních dospělých dnů. „Marvi, to ne!"

Pokusil se totiž baňku zvednout.

„To ne. Mám lepší nápad," řekla Mikol. „Ať všechno zůstane, jak je nachystáno osudem. Takže... Zahrabeme ji!" A chytila bratra za studené ruce.

A tu se jí dotkl pocit. Jaký? Jako by se jeden z obrázků uvnitř trochu usmál.

Marvin to neviděl a asi chtěl znovu baňku zvednout. Ještě totiž neměl doma ani jednu jedinou hračku, která by se věcíčkám za sklem podobala, a řekl: „Odnesli jsme křeny a prskavky a

svíčky a ježka a ten pingpongový míček i další NEZBYTNÉ VĚCI, a tak odnesme i tuhle baňku. Ne?“

„Ne! Prosím tě, ne.“

„Ale jo. Počkej... Teď ji převrátím!“ Ale Mikol strhla dvojčce nečekanou silou stranou. „Ať tě ani nenapadne! Dost. Pravděpodobně se skutečně nacházíme na soukromém pozemku a řekla bych, že někdo zapomněl zavřít vrata, takže jsme se při hloubení trefili rovnou do nich. A nesmíme tu každopádně sebrat nic, co nám nepatří.“

Souhlasil. Opatrně pak baňku s galerií zaházeli sypkým sněhem a razili si cestu dál. Čekali, že objeví plot a budou nad ním dlabat ledové schůdky, ale místo toho uslyšeli divné zvuky z hlubin závěje. A zněly opravdu prapodivně; asi jako posuny nějakého velekrta. Jenže krtci v zimě přece spí a mimo to vrtají zem. Nebo snad ne? Kdepak, tohle muselo být něco jiného.

Strnule stáli v chodbičce, kterou sami vydlabali, a čekali. Marvin přiložil ucho ke stěně.

„Tady, zde to zní!“ vyhrkl. „A SUNE SE TO PODLE NÁS!“

Než mu Mikol mohla v čemkoli zabránit, bodl lopatou do bílé stěny. Násada proletěla do nějaké dutiny! Tenká ledová zeď chodby se zřítíla a na zemi z ní nezbylo nic. Dvojčata uviděla Jakuba. Byl odedávna Marvinův nejlepší kamarád.

„Tě pic, Mikol,“ broukl Kuba trochu překvapeně. „Co tu děláte?“

„My? My se k tobě hrabeme,“ řekla důrazně. Na chvíli si sundala čepici a vlasy měla dlouhé a snad trochu zrzavé.

„No, to je něco,“ zasmál se. „A já se zase celý čas prohrabávám k vám!“ Tomu se zasmáli všichni. „Tím jsme tři,“ řekl kdosi.

Jakub nikdy neměl sestru a jeho mladší bratr kdysi odešel do ciziny.

„Že jsme se ale málem minuli!“ konstatoval Marvin. „Kubo, a mrkni, co tu vzniklo za plácek. Asi jsme už pěknou chvíli hloubili chodby těsně vedle sebe a nevěděli to.“

Jakub vážně přitakal.

„Co odstranit i zbytek stěny,“ navrhla Mikol živě. „Tím by vzniklo docela útulné náměstíčko.“

„Navíc se stěny tím nahoru vyházeným sněhem zvýší,“ zamnul si Marvin ruce, „takže nás nikdo neuvidí a budeme si hrát úplně nerušeně.“

Jak tam děti stály, hleděl Jakub střídavě na Marvinu a Mikol a povídá: „Zase tak vysoké to být nemusí. Přece nemáme důvod se schovávat před světem.“

A tu Mikol pravila: „My ne. Ale zbudujeme sněhuláka!“

„Jupí!“ vykřikli. To byl nápad. Hned se dali do práce. „Ale nejdřív si, prosím tě, nasad' tu čepici,“ řekl Mikol starostlivě Jakub.

Především musili zjistit, zda se sníh lepí. Lepil se a za půl hodiny už mezi nimi stál někdo čtvrtý. Spodní část sněhuláka tvořil splácaný zbytek přičky, která děti ještě před chvílí dělila, a na něm spočinulo kulaté tělo, které předtím dlouho, dlouho koulely sem tam po náměstíčku, až se důkladně obalilo.

Stejně si děti poradily s hlavou a domů se rozběhly pro hrnec a mrkev, zatímco Jakub se loudal pro uhlí. Jenže rodiče všechny tři ratolesti lapili a vnutili jim knížky. „Musíte taky číst!“ Jenom nedokončený sněhulák knihu nedostal a ostatně by zatím nemohl číst, vždyť neměl oči ani usměvavá ústa. Stmívalo se. Sněhulák osaměl na křižovatce zledovatělých chodbiček a sníh se sypal a sypal jak bílý popel. Pokrýval Zem i bachratou bílou hlavu bez tváře. Ani knoflíky sněhulák neměl, aby se mohl před nastávající fujavicí zapnout, ale možná mu nevadila.

Nebo ano? Chumelilo hustěji a hustěji. Městečko usnulo. Sníh se bezhlesně snášel i na osamělého sněhuláka bez mrkve, ale kdo ví. Třeba mu bylo o samotě docela dobře, vždyť to byl jen sněhulák a ti jsou celí z ledu.

Nepřestalo se to sypat celou noc a ani ráno ne, a když maminka vytáhla roletu, vrstva sněhu dosahovala do poloviny okenních tabulek a svou strašnou vahou se prahla promáčkout do vyhrátého nitra domu. A když tatínek otevřel, viděli bílo zdola až nahoru. Jednolitou, bled'ounce modrou stěnu jako z cukrové vaty... „A zase práce!“ broukl. Tam vedou veškerá příliš spontánní přání vyřčená před svatbou. „Jupí!“ vykřikly však děti. Budou pomáhat.

Do odhazování se nakonec pustili všichni čtyři a práce jim šla od ruky. Jistě i díky tomu, že nacházeli už proražené a jenom jemně zasypané chodby. Stali se rodinou krtků a dodlabali se i ke vzdálené samoobsluze. Tentokrát maminka rovnou nakoupila vydatnější zásoby a také pár nových knížek, protože zima bude dlouhá a televizi ani internet neměli. Ony knížky se prodávaly jen po pěti korunách, jen výjimečně byl nějaký horor za deset korun. Ale jinak maminka opravdu kupovala jenom NEZBYTNÉ VĚCI a především tedy skopové, kondenzované mléko, chrupavé rohlíky, kokosky, žloutkové věnečky, zubní pastu či česáček na hrušky. Ten asi proto, aby se utvrdila ve víře, že také jaro přijde.

Z oblasti zeleniny kupovala hlavně kedlubny, okurky, kyselé zelí a mrkev a jednu z těch největších a nejčervenějších mrkví si zamluvila Mikol. Hned po obědě se děti chutě chopily lopatek a ryly a ryly ve směru někdejšího náměstíčka, aby odházely opuštěného sněhuláka. Chvilku to trvalo, ale konečně na chudáka narazily.

„Asi jeho břicho," podotkla Mikol a počala ono přítele ometat. „Musíme na něj být hodný," uhlazovala tvora rukama v palčácích a hle, díky její péči byl brzy takřka dokonalý.

Tu se Mikol srazila s Jakubem. Už dávno sněhuláka čistil ze své strany. „Čau! Už sis zase sundala kulicha!" zamručel a Mikol za trest zatahal za vlasy. „Taky bys mohl na to nemechlo dohlédnout!" vytkl Jakub Marvinovi. „Ještě jí omrznou uši."

Ale oba věděli, že je Mikol možná vším nejnemožnějším, ale dozajista nikoli nemechem.

„A teď... Pojd'te si hrát na archeology navrhl Jakub. „Jsem jako Lawrence z Arábie, ty budeš Indiana Jones a tady Mikol je Schliemann."

„Proč ne?“ Ale nejdřív bylo třeba dodělat sněhuláka. Jakubovy kapsy našťestí přetékal koksem, i vybral pár uhlíků a strkali je Odmetenému do pusy. Až nakonec jí Jakub podal dva zvlášť pečlivě vybrané. Oči. Mezi ně vrazila mrkev a do těla napíchala knoflíky. Marvin na kulatou hlavu narazil zelený hrnec a hle, tím byl džentlmen letošní zimy v pucu a dětem se zdálo, jako by na ně vděčně koukal. Kdo ostatně mohl vědět, zda nežije tajným vnitřním životem. Sníh se snášel dál a dál. Mikol si náhle vzpomněla na pohádku o království bílých králíků. Maminka jim ten příběh často vyprávěla. „A víš co, můj milej? Budeš se jmenovat Lorenc!" rozhodla, žďuchla sněhuláka do břicha, podobna třepetalce jej oběhla a dala se do zpěvu:

„Umrzni mi, Lorencíčku

v noci, pěkně při měsíčku.

Chci tě znát i za stara,

tak nám vydrž do jara!“

A protože byl sněhulák celkem vzato kompletní, mohli být archeology. Navzájem si přidělili úkoly a úseky a každý individuálně, ale zaujatě dlabal.

„Kluci, sem!" zakřičela najednou. „Tady neroste tráva!"

Našla sněhem zasypanou dutinu, i usedli okolo a urputně vzpomínali, jak to místo vypadá.

„Kanál?“ hádal Marvin. Ale chyběla mřížka. Ryli dál. Stěny jámy potahoval led. Pak narazili na dno chřtánu. Kluci udělali střechu ze dvou rohožek a Mikol si vzala na starost vnitřní výzdobu a kuchyňský kout. Tak byli zabráněni do práce, že si ani nevšimli chvění. Náhle se začal sypat sníh ze stěny náměstíčka a spatřili ústí chodbičky, ve kterém se oprašovaly Mikolina spolužačka Jorika se svou starší sestrou Katkou (tmavovláskou). Ony dvě dámy zrovna dokončily stometrovou klikatici vrtanou od jejich chaloupky, která stála na kraji městečka. Byly zadýchané.

„Ahoj!“ řekla Jorika.

„Čau!“ popadla ji Mikol. „To je dost, že se taky ukážete! Pojd' a podívej, jak bydlíme!“

Vedla Joriku k sobě dolů do kuchyně a řekla. „Sem sypu koření a v tomhle výklenku bude pokračovat kuchyňská linka. Nemohly byste vypomoci s nádobím?“

„Proč ne? Ty máš hrnců!“

Kluci měli zatím poradu. Nakonec se k nim vyšplhaly i dívky a Katka řekla: „To byla pouť. Přetřaly jsme jižně odsud mnoho cestiček a vytvořily tím pádem nejméně šestnáct křižovatek. Na jednom místě jsme dokonce za pomoci starých sáněk zdárně překlenuli potok.“

„Máte aspoň hrubou mapu?“ na to Marvin.

„Tady!“ překvapila Katka. „Celá oblast JIHOZÁPADU je, jak vidíš, špikovaná chodbičkami jako ementál. Sleduješ chuchvalce zataček? Zde. Tady. U těchto náměstíček se cesty větví daleko složitěji, než jsme se sestrou stačily zakreslit, ale ústřední koridor sedí. Nazvala jsem ho Eskymácký průsmyk.“

„Oblast VÝCHOD je ale ještě neprobádána, jak koukám," zamumlal.

„Pravda. A tajemstvím. Ne, tam ještě lidská bota nevstoupila. Sta lopatek bylo by potřeba, v cestě však stojí i neviditelné, zaváté ploty sběrný starého papíru a Osamělý Monhart sice prý pokračuje ve vykrádání balíků s časopisy, ale tím zakrněl. Když už prochází územími, dělá to, aniž by mapoval.“

Jakub a Marvin na sebe pohlédli. Cítili povinností kolonizovat nevyužitá území. Vstali. Ale ne sami. I v chumelici už kutalo snad každé dítě městečka a každý dlabal nějakou tu spojnicí či zkratku, která by ho sblížila s kamarády; nikdo nechtěl zůstat sám a to jen někteří dospělí zůstávali až červotočivě zalezlí ve svých vyhrátých kutloších. Ale děti ne. S rudými tvářemi budovaly a stávaly průkopníky. Síť chodbiček bobtnala a uličky dostávaly jména. Nijak zvlášť se přitom nedržely původních ulic vybudovaných dospělými a děti si ostatně ani moc

nepamatovaly jejich průběh. Ty cesty, které razily nově, byly praktičtější a vedly rozličnými zkratkami. Občas také po hřebenech zídek a přes zahrady, odkud majitelé zlobíky v dobách bez sněhu s rykem vyháněli. Ale dnes ne. Neměli šanci. Soukromé pozemky byly zaváty mnohametrovou vrstvou tuhnoucího prachu a dospělí byli jak raněni polární slepotou. Svět museli přenechat ratolestem. Ty se jím prokopávaly bez uzardění, a když se jim postavila zídka, vydlabaly schůdky a na druhé straně schůdky dolů. Celé dlouhé úseky chodeb byly také obratně vedeny v tunelu a stavitelé se dělili na specialisty přímé ražby a takzvané *pokrývače*, kteří pouze zastřešovali stezky. A nebe?

Snad vše schvalovalo. Bylo šedobílé. Sníh nepřestával padat a nevznikaly už jen sorty sněžných řemesníků, nýbrž taky kronikáři objevitelských výprav a spisovatelé, kteří si příběhy o výpravách vymýšleli. Velmi populární na JIHU se tak stala kniha jistého Ervína Alana Paa *Dobrodružství Artura Godota Pipa na jižní točně a co z toho vzešlo pro slepice*. Ale jinak děti teď méně četly a spíš se učily plno praktických věcí.

Tak třeba Mikol přišla na to, jak rozdělat oheň pomocí v ledu vydlabané čočky, a aby nevyplývala moc dřeva stálým jeho udržováním, rozdělavala jej v kuchyni vždy znovu; vždy když připravovala snídani, oběd, večeři, dopolední svačinu a odpolední přesnídávku.

Na všechny křižovatky děti postavily sněhuláky, kteří jako by z uhlíkového oka vypadli tomu prvnímu, a sněhulákům poskytly nosy z omytých mrkví a eskymácká příjmení. Pak ty machry pověřily řízením dopravy a Lorenc byl navíc oficiálně jmenován vrchním inspektorem pro chumelení. Ale ani na rodiče děti nezapomněly. Nakreslily jim podrobné plánky cest. Už několikrát se totiž stalo, že tatínkové v bludišti při návratu z hospod zabloudili a někteří se dokonce neobjevili doma několik dní. Různě se pak vymlouvali. Takhle ne. Stačilo vytáhnout buzolu a s malou její pomocí už jste se nemohl ztratit. Což ani maminky při cestách na nákup a do lékárny. Děťmi zavedený systém fungoval bezchybně, i když JAKO VE SNU, a byl i absolutně bezpečný.

Také rybníček odhrabali. Led měl dvacet centimetrů a byl hlad'oučký. Jakub se pokaždé rozjel jako šílenec a cíleně vletěl do bílé pobřežní stěny, až mu trčely jenom nohy. A když ho vytáhli? *Rozkalil* to napříč rybníčkem zpět. Prááásk! Opět vězel v břehu. Smál se. Ale předem sníh nikdy nezapomněli propíchat lyžařskou hůlkou, aby uvnitř náhodou netrčelo něco ostrého. Děti Jakobovy lety napodobovaly, výskot nebral konce. Každou chvíli se navíc bílá stěna okolo rybníčku začala v některém místě natřásat, až se docela rozdrolila a otevřela další přístupovou chodbičku. Z každé se s hlaholem vynořovaly nové a nové děti a nesly brusle. Hned v ústí chodbiček je obouvaly a poťukáváním zkoušely pevnost ledu. Hodnotily i ideální

zahnutost hokejek. Nato vyjížděly na lesklou plochu, a to vždycky s hrozným pískotem. Sníh se sypal a sypal, ale kluci jej odhrabávali a dokonce z něj lepili ledové branky a šikovníe mantinely, o které se nešlo moc uhodit.

Hrál se slušný hokej a zakázané uvolňování sice dělalo rozhodčímu, v jehož roli se střídali, dost starostí, ale to byly jen chvíle. A když pak na led vyjeli i Kajkl a Bublina nebo trojčata Šťastných, a když bránu tarasil sám Kapustňák pravidelně střídaný pohyblivým Králíčkem, vše se vyvíjelo v souhře těl a mozků k jedné z nejčistších her, jakou kdy nebe nad městečkem mohlo sledovat.

Byli však i nepřátelé hokeje a různí smolaři a ti si tvořili klouzačky na cestičkách. Za chvíli tak bylo možné prohánět se na bruslích skoro celým bludištěm. Některé chodby se dokonce už záměrně razily tak, aby se dalo vpředu postupovat jen mírně se stáčeující překládačkou, a nebylo to snad bláznivě báječné? Ten svist; ta rychlost, s níž se vřískající děti srážely na křižovatkách.

Pár sněhuláků to ovšem odneslo.

Pořádaly se taky rychlobruslařské závody, ve kterých si nejlépe vedl Jakub, a Mikol jej obdivovala a sama pilovala vlastní ladnost, až po ledě kroužila půvabněji než kdysi Katarina Wittová. A třeba takový *osmitý odpíchnutý Ritbergr*? Pro ni hračkou. Zrovna jako s ní jen málokdo obstál při foxtrotu.

„Takovou ségru bych bral," řekl Jakub Marvinovi, zatímco rodiče cosi poklidně upíjeli doma při svíčke u horkého topení.

„Ale pozor, sníh sahá už jen tři centimetry pod horní okenní rám," všimla si maminka a zatvářila se ponuře. „Kam to dojde? Možná zapadáme po střechu. Co pak?" Na hladkém čele se jí objevila vráska. „Poslyš, vzpomeneš si ještě někdy na ten den, kdy jsme potkali Lorence?"

„Aby ne. I tenhle dům přece stojí díky němu."

„Ale to třetí přání O SNĚHU jsme zbodali, vid'. To jsme neměli nikdy vyslovovat!"

„Asi ne. Ale... Přece si to pamatuješ, ty vločky a... A jak nám tenkrát na procházce nepřipadaly studené. Plno věcí jsme ještě cítili jinak."

„Byli jsme mladí."

„A vločky se tenkrát snášely na tvé vlasy tak hebce, Mikol! Pamatuješ? Peří z peřiny!"

Maminka mlčela. Pán bůh určitě není sadista, doufala. A Lorenc taky ne. Zimy už by měly ubrat.

„Byli jsme úplně chudí," řekla po chvíli. „Ale bylo to stejně pěkné jako teď."

Sotva to dořekla, setmělo se. Jako v hrobě. Proč? Lorencovi králíci právě sněhem zasypali a pohřbili i poslední proužky okenních tabulek nahoře. „A budou Vánoce," vzdychla. „Tak nějak se mi to počasí nelíbí!"

„Kde jsou vůbec děti?"

Vyskočili. „Mikol. Marvine. Kde lítáte? Domů!" Což volali do ledové chodbičky, která se otevírala přede dveřmi, nicméně jména dvojčat ozvěnou chrastila jako kosti mezi bílými stěnami či střepy unesené vichrem. Ten svištěl v bludišti stezek. Sinavě bílý sníh sedal rodičům na horká čela i nosy, když vykoukli ven, a nevládlo ticho, ale výskot dětí taky neslyšeli. Anebo ano?

Ale tak divně vzdálený, jako by děti už dospěly a rodiče nechaly samotě v domečku pod sněhem. Ale pak se dva kousky výskotu přece oddělily od ostatních a zvolna blížily. Ze zákruty stezky se vynořil udýchaný Marvin v kulichu, za ním klusala s bruslemi na rameni zrůžovělá Mikol. „Mamko, taťko, to jsou tak báječné prázdniny! To je tak fantastická zima! Proč nejdete taky bruslit?"

Rodiče na sebe pohlédli.

„Tady máte nové dobrodružné knížky!" řekla maminka. „Čtěte si. Navzájem. Jo? A my půjdem ověřit, zda je na rybníčku ještě bezpečno!"

„Přesně tak, a nezapomeň pravidelně přikládat, Marvi," nasadil si čepici i táta. „Nikomu, vy kůzlata, neotvírejte. Hned jsme zpátky!" A narazil úhlednou čepici mamince lépe. Zavřeli děti v domečku a šli.

A Marvin skutečně začal sestře předčítat. Najednou se ale zarazil. „Plánky!"

„Co?"

„Zapomněli si vzít plánky bludiště!"

Matka a otec umřeli vysílením v chodbách vydlabaných jejich vlastními potomky! Tak zněl titulek, který si představil. Odemkli záložním klíčem a vyhlédli.

Venku už panovala temnota, i volali do ní, ale odpovídaly jim jen ozvěna lesklé chodbičky a doteky chumelenice ve tvářích. Tu si Mikol vybavila, co jim táta vždy kladl na srdce, a vtáhla

Marvina zpátky. Zabouchli, zamkli a klíč vrátili na skříň. Marvin přiložil do kamen. Vlezli do postele a četli si, až dokud Marvin nevymyslel vlastní příběh o ohromném bílém králíkovi s narůžovělými ušima. Mikol to zaujalo a chtěla toho o něm slyšet co nejvíc. Marvin polapený do jámy vlastní fantazie musel vymýšlet stále další a další pokračování králíkových příhod a později z toho dokonce vyvstala celá knížka pro děti, která se jmenuje *Přátelé bělavého králíka*. V tom městečku se prodávala za korunu, ale to bychom předbíhali, protože tehdy se sága v chlapcově mozku teprve tvořila.

A tak si děti povídaly a povídaly, až pod peřinou usnuly a začaly pro změnu bloudit ve složitých, pestrobarevných snech. A jejich rodiče? Tou dobou bloudili také! Kteroukoli chodbičku totiž tatínek vybral pro další postup, vždycky se ukázala po pár zákrutech slepá. S lákavými bočními tunýlky to vycházelo zrovna tak. Jako by náhle všechny stezky ústily jen do propastné nicoty. Ani bílí strážníci neporadili. Mlčeli, usmívali se jen a čekali. Úsměvy těch bílých paňáců z ledu a bez srdcí čekaly na každé další křižovatce. Stejně, stále stejné. Desítky, možná stovky Lorenců se na maminku s tatínkem usmívaly strnule trčícími uhlíky koxu a stěny bludiště zářily do tmy hlad'ounkým ledem. Jak snadno mohli uklouznout. A přituhovalo. „Nestihnu dětem přihřát večeři," lamentovala maminka. „Určitě se tam samy bojí!"

„Musíme najít opěrný bod," odvětil. „Z toho vyjdeme při hledání směru."

„Kdybychom tak našli aspoň samoobsluhu nebo lékárnu!" vzdychla. Ale nenašli ani prodejnu knih a jakýkoli domek a nemohli najít ani rybníček, ke kterému původně mířili. Jenom nekonečné bludiště větvíček se chodbiček. Bílé peklo a... Nikde živáčka.

Až maminka usedla na ledový balvan a rozvzlykala se. „Určitě jsme se dostali až někam za městečko!" Vlasy, které jí vyčuhovaly zpod čepice, měly stejně veverčí barvu jako ty Mikoliny. „Bloudíme v nějaké odlehlé oblasti. Tohle je část bludiště, kterou docela jistě nehloubily ty naše děti, ale nějaké cizí. Protože takhle daleko bych je nikdy nepustila."

Otec hrál poklid, aby jí dodal odvahy. „Co víš? Třeba jsme dětem blíž, než si myslíme. Pojd'!" Objal ji okolo roztřesených ramen a s dobře hranou sebejistotou vkročil do nejširší z chodeb větvíček se křižovatky. I ta se ale začala drasticky zužovat a nakonec se tak-tak protahovali. Šli ale dál. Jako roboti. Náhle se prodrali na náměstíčko. Jeho bělomodré stěny se nad nimi tyčily k nebi, led je svíral v těsném obdélníku a cesta opět končila. „Tak, a teď toho mám právě dost!" vybuchla. „Nebudu motovidlo, vylezem nahoru!"

Tu výzvu symbolizující konec hry by ovšem dítě nevyslovilo. Vylézt nahoru? To přece bylo proti všem pravidlům! Maminka ale už holkou zřejmě nebyla a svět se pro ni točil jinak. Nekončil chodbičkami. „Vysadíš mě?“

Uchopil ji do náruče a vířící sníh byl jako popel po výbuchu arktické sopky a jeho barva v nich budila čím dál hlubší hrůzu.

Třetí přání volte rozumněji než ti dva. A tu... Stál před nimi Lorenc. V obličejí se zdál strašidelně bledý, ale jinak vypadal sebejistě a snad jen trochu osaměle. A vypadal, jako by právě vypadl z nějaké dobrodružné povídky. Oči mu ve tmě žhnuly jako uhlíky. „Tak co?“ vyhrkl. „Jak se vám zamlouvá každoroční nadílka?“ Pitvorně poskočil. Skoro jako králík. „Tohle křupání pod nohama miluji!“ pochvaloval si. „Nekřupe podobně perník?“ A koutkem oka je pozoroval. „Že dnes ale sypou. Taky se najedli. Já je slyším chroupat až sem!“ A točil se ve sněhu na patě jako *bejblejd*. Maminka měla dojem, že se tím zvedl docela ostrý vítr. „Co vám je?“

„My jen kapku zbloudili,“ řekl otec.

„Pomozte nám najít cestu domů, Lorenci,“ řekla matka. „Mikola a Marvin tam čekají. Co si počnou?“

„Vždyť jste doma,“ píchl do stěny ze sněhu a rozpačitě jí kus vyrýpl. Pěchoval pak soustředěně kouli. „Nebo skoro. Rád bych vám pomohl, ale tohle bludiště jsem bohužel neprojektoval. Děti ho vydlabaly. A kde se děti pustí s chutí do díla, tam moje triky končí.“

Ale vrtěli hlavami. Nechtěli uvěřit.

„Věřte,“ řekl. „Vyznám se tu stejně mizerně jako vy. Jsou zatraceně chytré, ty vaše ratolesti. Jen ony se v labyrintu vyznají. Nejvýš bych vám pomohl zabloudit ještě víc.“

A jako by se začal zkroušeně zmenšovat. Jako by tál. „Počkej!“ zařval tatínek. „Nemiz!“

Pozdě. Podivuhodný spolužák Lorenc se stával menším a ještě menším, až se stal nejmenším na celém světě. Trochou vody. Z ní se dívalo cosi jako dva černé uhlíky.

Zároveň se ozval rachot. A něco jako kvílení surově túrovaných sněžných skútrů. Zubatá vrtačka se tu propracovávala ledem. V křišťálové stěně, která náměstíčko uzavírala, se pekelně šklebila puklina. Stejná naproti. Vnímali jakousi vánoční záři. Chvílemi byla rusá jak maminčiny vlasy a chvílemi pomerančově oranžová. Ledy pukaly na všech stranách a zběsilé vytí neviditelných skútrů sílilo. Z puklin sálal žár. Nebe se lesklo. Na zeměkouli kdosi hodil skleněný příklop a ten byl věru milionkrát větší než baňka, kterou kdysi vyhrabali Mikol a

Marvin. Jejich rodiče se poplašeně tiskli k sobě. Teprve po chvíli se tatínek vzpamatoval. „Pryč!“ Chtěli se vrhnout do chodbičky, kterou přišli, ale řvalo jim v ústrety něco nestvůrně velikého. Ohyzdně lesklé naběráky a svištící lžíce bagru rotující v šíleném kruhu. Korečkové rypadlo nepřetržitě nabírající sníh. Se zběsilou rychlostí začaly stroje likvidovat veškerou přírodní bělost. S pískotem a skřípotem. Vše se hrnulo k tisknoucí se dvojici, a to všemi rudými škvírami ze všech stran. Kam uskočit? Kde se skrýt? A zem se s praskotem prolomila. Zřítily se do podzemní místnůstky. Připomínala kuchyni. Skútry se kývaly nad nimi a obrovský drapák lačně rozvíral chřtán. Chňapl. Byl jako zrádná tlama útočícího Megalosaura. Tu se ledová stěna kuchyně roztránila jako zrcadlo na miliardy střípků. Vykřikli. A ticho. Zimní, bílé a studené! *A sníh se dál snášel a ti dva se drželi za ruce a šli po známě bílé louce.*

„Tak se mi zdá, že jsem ze vší té krásy na chvíli v chůzi usnula,“ vzdychla budoucí maminka, která ale byla ještě dívkou.

„Uspává to,“ přitakal mládenec. „A víš, že se mi teď na malou chvíli dokonce něco zdálo?“

„A co?“ objala jej. Sníh padal a padal, nicméně nad kotníky jim nesahal.

„Ani už nevím. Ale bylo to hezké. Jako bych ve vteřině prožil celý život se vším všudy, co člověka potká na jeho klikatých cestičkách. I s dětstvím, to bylo nejdelší. Nic tak dlouhého už potom nikdy nepřišlo. Všechno se jenom už zkracovalo a tálo; ta cesta křišťálovým bludištěm. Jen podrobnosti jsem už zapomněl.“

„A měl jsi strach?“

„Ne. Protože to nebyla osamělá cesta.“

„A proč by taky byla, když jdeš se mnou.“

„Navíc se nám narodí dvojčata. Mikol a Marvin.“

Hrobovým tichem se na ně snášelo nikde nekončící bílé moře.

KONEC DRUHÉ ČÁSTI

ČÁST TŘETÍ: CASABLANCA

1. Hitchcock a Lovecraft

„Život je sada obrázků v myslí. Nezáleží na tom, které byly odrazem skutečnosti a které odrazem snu.“ Z diskutabilních Lovecraftových názorů

Mámě jsem o nové lásce neřekl nic, a když jsem klábosil s tátou na návštěvě u něj v Plasích, sice jsem se o lektorce z Galerie na rohu zmínil, ale asi málo důrazně. Určitě chabě. Nestačilo to, takže jsem už vzápětí byl nucen zklamaně registrovat, že rovnou putujeme k dalším tématům.

Ne nechci tvrdit, že by se rodiče do sebe kdysi navzájem nezamilovali a že by se - každý samostatně - nikdy nezamilovali ani do nikoho dalšího a že by nechápali podstatu, to opravdu nechci tvrdit. Ale kdyby tomu tak bylo, cítil bych se v jejich přítomnosti se svou láskou k Mikol stejně.

Chvála proto Bohu za Joriku a Jakuba. Ale i za mou (knihy písíci) kamarádku Džej ze Střediska spisovatelů na Americké ulici; a svěřil jsem se i kritikovi Vladimírovi. Ale jinak? Prázdnota. Protože nemá smysl něco podobného vysvětlovat komukoli dalšímu s výjimkou objektu citu samotného a dokonce ani svému sedmnáctiletému synovi, který žil po smrti své matky u jejích rodičů v Budějovicích, jsem se proto zmínil o svých minimalistických dobrodružstvích v Galerii na rohu a v Divadle pod Lampou jen jaksi rozmarně, jako by se jednalo jen o další z mnoha těch legračních historek, které jsem mu po celé dětství vyprávěl a čítal. Jakýpak by také mělo smysl, aby uhádl, nakolik mě to vzalo? Žádný, říkal jsem si. A ani své hezké mladší sestře (která žila jen kousek od mého syna) jsem pranic nevykládal s vědomím, že má Eva vlastních starostí sama pět habadějů.

Psát ale musíte, když vám to je vlastní. Věci jsem zaznamenal. Bylo to dobře? Nevím. Spisovatel rozhodně často představuje problém, jak chápal nejen Stalin, a kdybych byl silnou osobností, jakou je třeba jistá prodavačka hadříků Kristýna (ještě se k ní dostanu), až do vydání této knihy-dopisu bych o knize-dopisu neřekl nikomu ani slovo. Ani ň. Jenže jsem zůstal sám sebou, takže minimálně začátek jsem zaslal své múze.

Chyba? Jistěže. Cokoli podobného vám snadno může podrazit nohy. Kdo ví, ale klidně by mohlo dojít ke stejnému paradoxu, jaký už mě potkal s Jorikou. A to? Vyjádříte-li city ne básní, ale prózou, kouzlo někdy zmizí; nebo aspoň v očích ve věci zainteresovaných, a dojde k jakémusi zacyklení, asi jako když se had zakousne do vlastního ocasu. Čas se zastaví, srdce dobuší, malíř domaluje, spisovatel dopíše, lektor dopije a děje ustrnou a cudně se zakuklí

samy do sebe. Do sebe dovnitř. A ne že by se události přestaly odehrávat, ale naberou jiný směr. Jen trochu jiný směr naberou, ale ono to stačí.

Nebo tomu tak není? Líčím vám snad jen extrémem? Kdo ví.

A jak si lze vzpomenout, taky legendární Jorika mi původně otloukla jistý rukopis o hlavu, později jej však s noblesou vzala na milost, abychom se- já a ona- rozkmotřili z jiných a jistě přirozenějších, ba snad i přírodě věrnějších příčin. „Je to bohužel jen chemie, cha,“ řekla by.

A život? To není jen chemie, ale není literaturou a jen psát a psát přece nechci, říkal jsem si. Prahnu jednat. Zním to přece z knih a filmů. „A co je pouze řečeno a není divákům předvedeno na plátně, to se propadá do nicoty, jako by to ani nikdy neexistovalo,“ chápal už veliký Alfred Hitchcock, a sice se vždy jednalo „jen o film“, jak říkával, ale v životě tomu bývá podobně.

Stejně.

2. Noční prohlídka

Jednoho jarního čtvrtka v deset večer umožnila Galerie na rohu komukoli nahlédnout zdarma dovnitř do sebe. Ty útroby přitom zůstávaly zajímavé, i když ne tak moc jako ženy ony prostory chrabře zvládající. Iniciátor lovecraftovské výstavy Urban se stal tu noc průvodcem, a ač několik vystavujících pominul pro nedostatek času, Marka vynechat za žádnou cenu nechtěl. Co víc, osobně českého Gigeru pozval, aby tento jako pravý mág hovořil k lidu na pozadí svých děl.

Do útroby galerie se už hrnuly přešle studentů a studentek a já sám se dostavil skoro první, a to navzdory zvěsti, že komentovanou prohlídku uvede Zuzanina svůdná zástupkyně Brigita a rozhodně nikdo jiný. Pravdou je, že v nějakém jiném, například Lovecraftově vesmíru to asi Brigita skutečně (a vysoce precizně) udělala (a byla přitom ještě svůdnější než obvykle), ale v tom našem zůstala ráda doma a nahradila ji lektorka.

Nepopírám, že jsem byl rád.

„Ale máte celý život, abyste zapomněli,“ říká se. A já, král fantasmie? Vídal jsem nyní lektorku před sebou na ulici každou chvíli, a to vždy v někom jiném a většinou zezadu. A tak to chodí. Vídal jsem ji i na fotbale a hokeji a připadal si po právu vykolejený, i když tak děsivě, jako třeba hlavní tragický hrdina *Dělníků moře* (doporučuji) přece ne. „Mikol!“

Uvaděčka hovořila jen chvíli, zato však smysluplně, jak by řekl Havel, a sotva zmlkla, věnovala stylově učesanému Urbanovi polibek. Cestičkou rozvírající se před ní mezi

studentstvem jako by nato zamířila ke komusi přímo za mnou. Pootočil jsem se... Ale ne. Cílí snad na mě? Copak se mi to zdá? Skutečně je možné, že jsem si její trajektorii pouze představoval, ale proč tento příběh podobně hrotit? Já nejsem Victor Hugo a sen je snem a stejně tak je možné, že ke mně opravdu přišla, a znamenalo by to beze vší debaty, že už nejsem tak sám.

Nebo sám v tomhle nejosudovějším z levelů.

„Je fakt, že nechci žít bez Mikol? Je.“

Tak by k sobě hovořil tradiční zamilovaný a já se tomu průměru zrovna rapidně přiblížil. Pojednou Mikol vyrostla přede mnou. Obrovsky jí to slušelo a nebylo už možné se vymlouvat na halucinace a byl jsem při smyslech, tedy odmyslíte-li si typicky pubescentní uhranutí. A sice jsem byl strážlivý, ale přesto dámou notně omámen.

„Jé, ty jseš tu?“ řekla lektorka uprostřed své Galerie na rohu, jako by ani neregistrovala fluidum Marka Škubala. „A já myslela, Lorenci, že v deset večer už vždycky spíš.“ Usmívala se.

„Někdy jo. Jsem skřivan. Ne sova. Ale překonal jsem se. Taky kvůli Brigitě.“

„Cože?“

„Tu zde ale nikde nevidím.“

„Ona tu Brigita (která se ti ještě vedle Zuzany tak líbí) skutečně původně měla Urbana a vše uvést, to máš správné zprávy, příteli. Je to ovšem jinak a dnes odpoledne mě snažně požádala, abych ji zastoupila. Divila jsem se velice, ale když mi vysvětlila důvody, tak jsem se divit přestala.“

„Důvody? Brigita neměla k dispozici babičku na hlídání děcka, jako ji míváš ty?“

„O to se nejedná,“ zavrtěla Mikol hlavou důrazně. „Tak to u nich doma ani nechodí a nechme té věci. Brigita jen řekla, že to bude má mise, tentokrát. Rozuměno? Má mise. Ale mám si prý dát majzla a souběžně velikanánský pozor.“

„A na koho? Howard Lovecraft přece už osmdesát let nežije. Sice možná byl v skrytu sexuální maniak,“ zasmál jsem se, „ale předčasně zemřel. Poslyš, tady ale je lidí.“

„Taky bych řekla. Takže bude možná lepší, když se budeme držet za ruce. Ne?“

Začervenal jsem se, anebo si myslím, že určitě trochu.

„Tak ne, dobře,“ řekla Mikol, když to viděla. „Já vím, ty by ses styděl; ty na to teď nejsi ještě zvyklej. Ještě ti nebylo osmnáct. Ale...“ Odmlčela se. „Nezdá se ti, že tu začalo být hrozné dusno?“

„Asi máš pravdu.“

„A neznáme, poslyš, většinu toho, o čem teď milý Urban hovoří, neznáme to už z katalogu, který on sám napsal spolu s Martinem Jirouškem (a pár spoluautory)?“

„Přiznám se, milá Mikol, že jsem některá fakta už pozapomněl.“

Což bohužel byla svatá pravda, ačkoli jsem o výstavě napsal článek pro Literární noviny.

„Aha. Takže ty dáváš pozor,“ řekla. „A to jistě bude správné. I mě by měly výklady zajímat.“

„Výklady?“

„Nemyslím výlohy.“

„Já vím.“

Odmlčela se. „Už tu ale povinnosti kupodivu dnes nemám a makali jsme s Markem a spol. na výstavě dlouho. Fest. Takže snad ani dolů do podzemí s ostatními nepůjdu.“ Odkáslala si.

„Takže půjdeme někam jinam?“

„Přesně tak. Já se ani loučit nemusím.“

Vyšli jsme před Galerii na rohu na čerstvý vzduch a přiznávám, že jsme se po chvíli políbili.

Nebo stále ve snu? Přeberte si to. Analyzujte si to. Ale zvolna jsme dorazili na galerijní roh a tím jsem začal s lektorkou chodit.

3. Co se (ne)stalo

Nebo já si to aspoň tak představuji, že to tenkrát začalo. Za ruce jsme se sice ani venku zatím nedrželi, ale skoro takové mi to v tom snu připadalo. Takřka jako bychom se vedli městem a nemá smysl popírat, že jsem do Mikol do smrti zamilovaný. Připadalo mi, že neexistuje žádná jiná žena, se kterou bych tolik toužil být (snad kromě mámy), ale nedělal jsem si zároveň iluze, že se o mě přespříliš zajímá, a chtěl jsem s ní aspoň komunikovat na dálku a namlouval si, a to dokolečka dokola, že se jí nemusím ani dotýkat - a stačilo by mi, že si občas se mnou lapidárně vymění pár vět. „Jak se máš?“

„Dobře. Já tě, Mikol, doprovodím domů.“

Souhlasila.

„Nebo ještě někam půjdeme,“ pokračoval jsem s náhlou brizancí, nicméně podobný plán jsem si bohužel doma nevypracoval dopředu, a protože nežiji nočním životem, v podstatě jsem neměl ponětí, kam pokračovat. Takže už to začínalo, běda přeběda. Bylo očividné, nakolik se pro jakýkoli vztah nehodím.

Naštěstí nebyla zrovna až taková zima a na chvíli jsme se mohli zdržet na lavičce u hlavní pošty (Cross už byl zavřený) a já po chvíli zjistil, že Mikol něco vyprávím, a je zajímavé, že v přítomnosti lidí, které máme rádi, nás toho, tedy pokud se uvolníme, tolik napadá. Nebo vás ne? Nechytíte se? Já ano.

Ale klid, řekl jsem si, nepřehnal to, zmlkl a pro změnu povídala ona. Mohl bych bez jakýchkoli problémů líčit obsah obou vyprávění dopodrobna (nastínila mi zaujatě celé opojné období, kdy fotila vše, co mohla), jenže na tom nezáleží, protože jsme již oba chápali, že na tom... právě nezáleží. A políbil jsem Mikol znovu, ale předtím jsem se radši rozhlédl, zda nás nesleduje nějaký agent, a potom jsem ji doprovodil domů jedenácti ulicemi, a když jsem u dveří činžáku zaváhal, řekla: „To by tě asi hodně píchlo u srdce i bolelo, kdybych ti už nedala žádný další termín. Což? To by tě asi hnětlo.“

„Hm. Byla by to propast. Poušť.“

„Vážně? A co bys dělal?“

„Nevím. Neumřel bych, ale ženy jako ty nejsou vždycky zaměnitelně. Co bych dělal? Musel bych psát. A psát. Všechno, co spolu děláme, bych si vymýšlel. Jenže to není tak lehké.“

„Já vím, Lorenci. To je oříšek.“

„Je. Některé věci jednoduše nevymyslíš. Musíš je zažít. Aspoň se to říká. Já tomu úplně nevěřím, ale dost humoru.“

„Takže by o ty nevymyšlené věci byl tvůj román ochuzen?“

„Ano.“

„Jenže ani já ti, milý Lorenci, tak docela nevěřím, že bys nic nevymyslel. Přece píšeš rád.“

„Baví mě to. Ale radši bych chodil s tebou. Místo psaní. Po Casablance.“

„A miluješ mě?“

„Já tě prostě potkal. Nechápu to, kotě. Třeba to nakonec někdy pomine,“

„Třeba ne. A psaní...“

„Já jej dám na obětní oltář, jak by řekl Howard Lovecraft. I když...“

„Co?“

„Už jsem na psaní zvyklý.“

„Tuším to.“ Odmlčela se. „Ale pokud se mnou chceš chodit, tak to omezíš. Asi jako jiný chlap by omezil kouření. OK?“

„OK.“

Políbila mě. „Čau.“ A pokud se vám taky jednou něco podobného stane, svět získá smysl, jak dozajista tušíte.

A to i v těch případech, kdy se vám totéž přihodí jen ve snu. Ale má to háček. Nesmíte se úplně probudit. Nikdy. A pokud s vámi vaše Mikol chodit nemůže? Nezemřete, vydržíte naživu skrze ty sny a některé z nich nikdy nezapíšete (cenzurováno), ale některé ano. A jak poplynou měsíce a jak poplynou roky, zvolna se vyléčíte. Z čeho? Z lásky, samozřejmě. Nebo taky ne. Nebo zůstanete zamilovaní a jenom se vás zmocní mylný pocit, že jste se z toho vyškrábali. A pak? To je různé. Do toho se nebudeme v Casablance pouštět. Mohlo by to v důsledcích totiž opravdu být propastné jak Lovecraft a pouštnější než Lawrence z Arábie. A tak se radši vrátíme k situaci, kdy jen tak trochu chodím s Mikol a ona mi víceméně slíbila, že se s ní ještě budu moct setkat. I vidáme se a vždy mezi tím něco tvořím, ale zároveň čekám a čekám a čekám (jak se říká začátkem filmu *Casablanca*) a k dalším a syrově skutečným událostem jako by dál docházelo právě během onoho čekání.

ČÁST ČTVRTÁ: CENZUROVÁNO

ČÁST PÁTÁ: NECENZUROVÁNO

1. Ahoj, smáli se oba

V těch časech už jsem několik let uváděl cykly pořadů v takzvané Polanově síni a jeden se týkal záhad a ten zbývající spisovatelů. Po jednom tom výkladu a potlesku za mnou přišel muž, který mi připadal spíš jako mladík, a představil se Erik. Zatímco se síň knihovny vyprazdňovala, ptal se na některé detaily ze života Howarda Phillipse Lovecrafta.

Třeba zda byl ženatý, co jeho matka, co jeho starostlivé tety, a tak. Při třetí otázce jsem to nevydržel, usmál jsem se a povídám: „Ale já nejsem ten pravý expert na tuhle problematiku, Eriku. Neříkám, že takovýhle pořad dokáže připravit každý, ale kdybyste si přečetl pár doslovů a článků, a to i jen těch uveřejněných v češtině, taky byste dal podobnou relaci dohromady.“

„O Lovecraftovi?“

„Třeba i o mně,“ zasmál jsem se. „Když mi bylo pětadvacet a Lovecraft se v Československu vynořil skoro poprvé, nadchl mě, to sedí. To je pravda. Ale dnes už na mě takový dojem nedělá. Tu přednášku tady jsem si připravil spíš z nostalgie po onom krásném období svého života, kdy jsem se pokoušel psát jako on; ale třeba takový Martin Jiroušek z Ostravy by si připravil tu věc stejně dobře nebo ještě líp - a především tím žije. Nedávno ostatně v našem městě byl. Ba i v Plzenci.“

„I tady v Síni?“

„To ne. Ale přednášel v Galerii na rohu a v Divadle pod Lampou.“

To už jsem ovšem neřekl já, nýbrž manažerka Síně Jana, když k nám přistoupila spolu s kritikem Vladimírem Gardavským. „A protože Martin Jiroušek nemůže být všude,“ dodala Jana, „tady jsme nechali o Lovecraftovi vykládat Lorence. Podle mě to zvládl.“

„Taky se mi to líbilo,“ povídá Erik. „Už jdete domů?“

To se přeptal mě. „Můžu vás doprovodit?“ připojil.

Vyšli jsme z teplé budovy městské knihovny do chladu toho místa, kterému se říká U Branky, a stál tam žebrák se Stradivariho houslemi a hrál melodii z *Fantoma opery* od Francise Lloyda Webera. Erik mě na to pohotově upozornil, neboť by mi věc nedošla; můj hudební sluch není totiž z nejlepších na planetě a měl jsem za to, že muž vyluzuje ústřední téma z *Titanicu*.

„Ne, to je Lloyd Weber,“ vyhrkl Erik s mincí pohotově ve dlani. Houslista za ni poděkoval a hrál dál. Buď byl skutečně slepý, nebo to zdařile předstíral. Jak fičel vítr ulicí, již je vidět až ke Galerii na rohu, zvedal žebrákovi plášť a on koneckonců mohl být i samotným Fantomem.

„Zajdem na pivo?“ zaslechl jsem v tom snu Erika.

„Proč ne?“ A vedl jsem jej sebevědomě Bezručovou ulicí okolo krámků, ve kterém hadříky prodává hezká Kristýna, a do patra činžáku, kde je kavárna Regner. „Ještě radši chodím do Rock´n´Wallu v Sadech 5. května, ale připomíná mi to tam Joriku, do které jsem byl nešťastně zamilovaný; tak pojďme radši sem.“

Kavárna Regner vznikla v obyčejném bytě, který disponuje dlouhým balkónem, na nějž v létě dávají stolky. Ten balkón se nebezpečně táhne nad Bezručovou ulicí a láká. Je specifikem oné kavárny. „Tady by se Jorice líbilo,“ věděl jsem už dávno. „Víte, ona je barmankou. Teď ovšem zdárně vede kavárnu Šangri La.“

„Ale žádná taková v Plzni není,“ namítl Erik.

„Ale je. Zdá se, že nejste místní.“

„A kdepak ta kavárna prosperuje, vy mluvko?“

„Záleží na tom? Já tam chodím a vy už si to budete muset nějak vynalézt.“

Neodpověděl.

Usedli jsme u okna, protože ten balkón v zimě zavírali. Ani jsem se nedivil.

„Takže Jorika vede kavárnu?“

„Sama ne. S Jakubem. To je její kluk, tedy pokud se dokonce už nevzali. Na tohle já se jich neptám, ale jsou to vlastně dnes moji přátelé. I když... Musím se vám, Eriku, s něčím svěřit. Už před šesti lety jsem si je oblíbil a už tenkrát spolu chodili, ale skutečně zůstává otázkou, zda si přátelství s nimi jenom pustě nepředstavuji.“

„Cože? Vy to nevíte?“ zvedl Marek obočí nad pivní pěnu.

„Vím, nevím; záleží na tom? Ti dva milenci, tedy Jorika a Jakub, se kdysi rozešli, ale možná to byl jen dočasný rozchod, jak si rád představuji. Mám pocit, že se dali po nějaké době znovu dohromady a po nějaké další době oboustranně hezkého soužití (a to i kdyby ta doba měla trvat roky) si na mě vzpomněli.“

„Logicky?“

„Spíš intuitivně.“

„Že si na vás vzpomněli?“ pousmál se. „Ale proč by měli?“

„Protože jsem byl u toho, když spolu chodili ještě teprve krátce a byli nejšťastnější; a protože jsem pozoroval, jak a proč se potom opustili. Jak si vzpomínám, byla podle jeho názoru falešná, ale to je samozřejmě nesmysl; vždyť všichni občas něco falšujeme a Jorika si chtěla Jakuba jen mocí silou udržet. Já to vím. Tak to bylo. Je to pravda a byl jsem do Joriky bláznivě zamilovaný a napsal o ní postupně čtyři knihy.“

„Dokonce čtyři? No, to ujde. - Ale co tomu říkal Jakub?“

„Správná otázka. Hned na začátku nějak musel přijít na to, že nemám u téhle jeho dámy pražádnou šanci, tak se vlastně od první chvíle bavil. Čím? Když mě tak pozoroval. Když sledoval, jak se za ní pachtím. A protože je mu dáno, že chápe, co obnáší láska, když je opravdu, vždycky se ke mně choval přátelsky.“

„Taky mi připadáte ještě živý.“

„Neodpravili mě kupodivu ani jeden. Ani on, ani ona. Mám štěstí. A je pravdou, fantome, že jsem si často říkal, že se ke mně možná Jakub chová jen korektně (jak to má bezpochyby zafixované z hotelové školy v Mariánských Lázních), ale korektnost a přirozená schopnost být přátelský, v tom je rozdíl.“

„Jemnej.“

„Ne jemnej, Eriku. Podstatnej.“

Erik se zasmál. „Snad vás dokonce nepřitahoval?“

„Eroticky ne. Ale jeho má každý rád. Já tím spíš. Proč? To jeden vlastně nikdy přesně neví, ale něco je na tom, co vám říkám: Vždycky se ke mně choval dobře, a to jsem Joriku někdy dost vytáčel.“

„Ale nedělal Jakub chybu, když vám věřil?“

„Ne, a nikdy jsem je nechtěl rozdělit. Podle mě to poznal. Třeba to pochopil instinktivně, co já vím. Ti dva mi vždycky připadali jako dokonalý pár a stýská se mi. To jo. Ale když se tenkrát dočasně rozešli, byla to pro mě paradoxně úleva.“

„Jak to?“

„Bylo by docela hrozný pořád jen vědět, že jsou spolu, zatímco já pro ně nejspíš už neexistuji.“

„Ale dali se zase dohromady; nebo snad ne?“

„Dali. Nebo si to musíme představovat a představuji si, Eriku, že si pak, po nějakém čase od chvíle, co se k sobě vrátí, zničehonic vzpomenu, že existují a napíší ono *jak se máš?*“

Představuji si, že se občas vídáme, a když je něco blbě, mohu jim to říct. Nebo obráceně. Taky jim se přece může něco špatného stát.“

„Takže komunikujete?“

„Určitě. Víme o sobě. Dopředu i dozadu v čase, jak by řekl Lovecraft. Není to prostě nejhorší. To kouzlo by mi strašně chybělo. Ale ve skutečném životě to tak není, i když si to zatroleně nerad připouštím, a Jakub a Jorika v reálu žijí každý zvlášť a s novým partnerem. Svých starostí a svého štěstí mají určitě dost a na mě určitě nevzpomínají.“

„Vy na ně jo?“

„Jasně. A vždycky si říkám, že prostě jenom nemají čas, a kdyby toho času na světě bylo obecně víc, zase by se ozvali; a mám dokonce takovou krátkou větu, u které si představuju, že asi nejlíp vyjadřuje podobné setkání těch dvou a mě.“

„Slečno, dejte nám ještě dvě piva,“ poprosil. „Jakou větu?“

„*Ahoj, smáli se oba.*“

„Což znamená?“

„Je to jednoznačně nejkratší možné vyjádření té věci. *Ahoj*, to se rovná kontaktu a setkání prvního druhu. *Smáli se*, to znamená, že máme dobrou náladu, když už se konečně zase jednou potkáme, a budem tudíž asi přátelé. No... A slovo *oba* rozhodně není jen zkratkou příjmení předposledního amerického prezidenta.“

„Ale není to všechno sen, Lorenci? A terapie? Jak je to? Stýkáte se?“

„Můžeme si možná tykat, ne?“

„Jistě. Řekni mi ale: V reálu jsi nebo nejsi s Jakubem a Jorikou v kontaktu?“

Na to jsem nedokázal odpovědět a vstal jsem a šel na balkón. Servírka sice něco volala, ale zamčeno přece jenom nebylo; Erik tam přišel za mnou. „Nebřečíš?“

„Ne,“ zahodil jsem cigaretu. „Musíme zpátky, protože sem se chodí až zjara.“

„Dobře. Ale než půjdeme zpátky, rád bych se tě zeptal...“

„Na co?“

„Co si myslíš o Mikol?“

Ztuhl jsem.

Doléhal nám k uším ruch Bezručovy ulice. Té dole.

„Jak to víš? Jak víš, že ji znám?“

„Je to má sestra.“

2. Bratr

Zažili Erik a Mikol v dětství *Sněžnou pohádku*? napadlo mě okamžitě.

Nebo její ještě dokonalejší verzi? Ale nezeptal jsem se na to, tenkrát ještě ne, a usedli jsme znovu uvnitř kavárny Regner. Bezděky mě napadlo, zda servírce nepřipadáme jako dva homosexuálové. Vzpomněl jsem si také, jak jsem se vkleče dotkl Mikoliny nohy. Bylo to podlé. Díval jsem se na Erika a neregistroval oproti očekáváním jakoukoli podobnost s Mikol; přitom šlo o dvojčata. „Nezlob se, Eriku, ale jak to, že nevypadáš jako Keanu Reeves?“ zeptal jsem se přímo.

„Ani ségra tak nevypadá. I když jsi jí prý záłudně říkal, že mu je krapet podobná.“

„To je. Hlavně okolo očí tu nějaká podoba visí. Jinak je to ale pěkná ženská. Kus. Neřekl bych, že támhleta servírka má hezčí nohy. Ale co na tom záleží? - Co je to?“

Podával mi dopis. „Co by to bylo? Psaníčko od ségry. Psaníčko, které jsem ti měl doručit do Polanovy síně.“

„A co je uvnitř?“

„To, co ti chtěla napsat.“

Zaklel jsem. „A není to divný?“

„A proč by to mělo být divný, Lorenci?“

„Přece mi to mohla napsat přes internet. Dopisy jsou pasé. Po roce 2000 umřely.“

„Ne úplně. Naše Mikol je rozhodně svá a svěřila to papíru. Co, ty ten dopis schováváš?“

„Za ěadra. Přečtu si to až doma.“

„Jo? Schovanej někde v posteli?“

Ušklíbl se. Ušklíbl se, a v tu chvíli mi Keanu Reevese připomněl.

„Ne v posteli. Prostě doma. Až budu sám.“

„Tak dobře. Jak myslíš. To už je tvoje věc,“ dopil pivo a zvedl se. Usedl. „Ty se bojíš?“ zeptal se.

„Čeho bych se bál? Ještě není válka.“

„Bojíš se, že ti ségra píše něco ostrýho od plic.“

„Možná. Podle mě víš, co mi tvá sestra píše. Nebo zhruba.“

Dívali jsme se na sebe skoro minutu. Najednou už mi nepřipadal tak přátelský. Nedojde v kavárně Regner k vraždě? To by pak zabil on mě. Ve skutečnosti jsem se mu cítil oddán.

Eroticky samo sebou ani minimálně. Prostě byl ale její bratr a to některé city zautomatizuje. I Jorika ostatně měla hezčí sestru Kateřinu a... Ale to sem nebudu míchat.

„Nahrubo to skutečně tuším,“ broukl Erik. „Ale nejsem si obsahem toho dopisu jistej.“

„Copak ty ses dovnitř nekouk?“

Zavrtěl hlavou. „Ne. Přece jen to není můj dopis tobě, Lorenci, ale Mikolin dopis tobě, že jo. Ale mohu ti tady u stolu férově říct, co by stálo ve velice krátkým psaníčku, který bych ti sesumíroval sám.“

„A co?“

„Stálo by tam...“ Najednou se rozesmál. „Kterého režiséra máš nejvíc v oblibě?“

Zasmál jsem se. „To by tam stálo? Scorseseho?“

„Chm. Ale copak kontroverzní Martin Scorsese by někdy někam obsadil Keanu Reevese?“

„Ne. A jak by taky mohl nejlepší režisér na světě obsadit do filmu chlapa, který je sice hezkej frajer, ale fakticky neumí hrát?“

„Tak to máš pravdu. Ale co Quentin Tarantino?“

„Nepochybně je to génius, ale ten jeho zatím poslední film jsem nevydýchal.“

„To myslíš *Osm hrozných*? Co ti vadí?“

„Ale dohromady nic,“ vstal jsem. „Celé jsem to akceptoval. Dokonce i jako parafrázi na filmy *Tenkrát na Západě* a *Věc* a další. Ale jak na konci ti dva věší tu ženskou v posteli a vypadají přitom jako gayové, což je asi záměr, tak to podle mě je samoučelně předem vykalkulované a tím pádem pornografické nadbíhání vkusu homosexuální menšiny. Ale co horšího, i protiženské části publika.“

3. Divadýlko

Skutečně teprve ve vlaku jsem obálku dopisu od Mikol roztrhl.

Řítily jsme se tmou. Strojvůdce vůbec netušil, kde se odehrávají dějiny. Ani Putin a Trump neměli o mé situaci ponětí. Jejich příběhy ovšem možná budou na rozdíl od toho mého zapomenuty.

Erik mi nechtěl říct, co je uvnitř obálky, nebo to skutečně nevěděl. Rozloučil jsem se s ním na rohu Bezručovy ulice přátelsky, ale o jeho sestře už ten večer nepadlo slovo; probírali jsme leda tak další filmy, ba pár knih. *Utrpení mladého Werthera* mezi nimi nefigurovalo, ale taky něco přečetl a já si během jízdy od města četl i dopis jeho sestry-dvojčete, a to velmi pomalu. Nebyl dlouhý.

Když jsem se dopravoval ke konci, stál vlak u nádraží ve Starém Plzenci. Teprve v poslední chvíli jsem vystoupil, šel domů a nebudu uvádět, co se ve mně dělo, ale normálně jsem usnul a uplynuly tři dni. Ne ale ve spánku, řekl bych. Jako obvykle jsem se během nich snažil pořád něco dělat a komunikoval s přáteli, s mámou a se synem (který zrovna složil nové písničky). A vše probíhalo v normálu, ale někdy jsem ustal v činnosti a myslel na obsah onoho dopisu.

Po třech dnech jsem se sebral, jel do Plzně a tramvají pokračoval až do hypnotizující blízkosti Galerie na rohu. Zazvonil jsem. Otevřela mi Brigita Valentová.

Náležela k tomu typu hezkých žen, které se vám líbí tím víc, čím déle je znáte, i řekl jsem jí to. Vedla mě za ředitelkou. Rozhlížel jsem se po kanceláři, ale Mikol nikde nebyla.

„Posaďte se, Lorenci,“ řekla Zuzana pichlavě.

Poslechl jsem a vytáhl z kapsy Mikolin dopis. „Vaše asistentka mi napsala, abych za vámi dnes odpoledne přišel. Ale neuvádí proč. Kde vůbec je?“

„Mikol? Pravděpodobně byste to rád věděl.“

„Možná.“

Okolo nás prošla Brigita v novém svetříku a s kabelkou a krátce se rozloučila.

„To jsme tady sami?“ zeptal jsem se, když za Zuzaninou zástupkyní zapadly dveře.

Ředitelka přikývla. „Máte strach?“

„Trochu.“

„Proč?“

„Protože jsem trochu rozptyloval vaši asistentku. To se vám asi nelíbilo.“

„Proč máte, Lorenci, za to, že se mi to nelíbilo?“

„Nevím. Každému se stane, že se trochu zamiluje.“

„Trochu? Vy mi ani nedokážete přiznat, že hodně?“

„Na tyhle věci nejsou fyzikální etalony,“ našel jsem konečně aspoň malou kapku sebevědomí.

„Asi jako vy jste, díky Bohu, ředitelkou této prima galerie a Milan Knížák zase vedl po léta jinou dobrou galerii a Vašek Malina dřív tuhle, kde mi vydal i knihu. Ale těžko se dá vyhodnotit, kdo co dělal opravdu dobře a čeho bylo méně.“

„Ale dá. - Jak si podle vás vedu?“ zeptala se Zuzana.

„Nejsem kunsthistorik, takže nevím. Ale asi dobře, jak tak sleduji výstavy. O to nemám strach. Ani z vás ho nemám, i když si to myslíte, ale celkem vzato bych řekl, že i Marek Škubal by vás jistě posoudil objektivněji. Vás i galerii.“

„Je to fakt, Marku?“

Jmenovaný vyšel k mému překvapení ze zákulisí (měli tam takový závěs) a v ruce držel stylovou hůl, kterou se pleskal do dlaně. Na hlavě měl i v místnosti cylindr, na očích brýle s temně modrými kulatými skly a na těle bílou košili a vestu. Tak trochu mi připadal jako Gary Oldman v Coppolově *Draculovi*, což už tu bylo. Usedl a klidně si zapálil cigaretu.

„Tady se kouří?“ hlesl jsem.

„Ano,“ řekla Zuzana. „Povolila jsem to po dobu Lovecraftovy výstavy, protože taky kouřil.“

„Kdo? – Lovecraft? To byl nekuřák!“

„Jak to víš?“ řekl Marek, s kterým jsme si od setkání v divadle tykali. „Třeba byl Lovecraft sexuální maniak, kuřák a kdo ví, co byl ještě. Možná choval doma i užitečné zvíře. Edgar Poe je choval. A Lovecraft možná jakbysmet. Byl surrealista. Jak můžeš vědět, že ne? Ovce jsi přece s Lovecraftem nepásl. Nebo snad pásl? Pásl jste je oba někdy někde na lukách u Světlé nad Sázavou, či co?“

„To ne. Ale vadí mi, že by galerie mohla vyhořet. Nebo i magistrát. Ten je skoro vedle. Sedí tam i primátor Zrzavecký.“

„Jenom jsme žertovali, Lorenci,“ řekla rychle Zuzana, která nechtěla mít problémy. „Marku, prosím, típni to.“

Poslechl.

Oba si mě prohlíželi jako dva atraktivní a zajímaví upíři mouchu z filmu Davida Cronenberga. Potom Marek zničehonic řekl: „Tak tobě se tedy líbí naše lektorka.“

Nastalo dlouhé ticho. Hledal jsem zoufale na stěnách nějaké pavouky či snad i vlastní nervy či poličku na džezvu vyrobenou v Markově gigerovském provedení či červy nebo jakékoli další mutanty Markových kreseb. Lapal jsem po dechu. Skoro se mi ježily vlasy a napadlo mě poprvé, zda nemají on a Zuzana pro mě v záloze připraven ještě nějaký brutální horor, který mě srazí až do kolen či narazí na kůl. Ó, Draculy já se bál jako čert křížku a mátlí mě i oni dva. V duchu jsem volal babičku a na pomoc i Martina Jirouška. I Mark Twain by byl dobrý. Ale bohužel je mrtev.

V šoku jsem dokonce zjistil, že i navzdory své zevrubné přípravě na nedávnou přednášku, nevím náhle o Lovecraftovi nic. Vše se mi dočista vykouřilo z hlavy jako cigaretový dým a to jediné, co mě napadlo, bylo, že dozajista někde v zászvětí musí existovat Bůh. A ne Lovecraftův. A proč mě to napadlo? Protože kdyby Bůh neexistoval, nikdy bych nedokázal napsat ty čtyři knihy o Jorice a nedopisoval v duchu ještě pátou, tu nejlepší. Tu o lektorce z Galerie na rohu.

A jde to shora (a ne z magistrátu) a někdo vždycky musí diktovat.

Ráz dva. Někdo vás vždycky musí nabádat. A ponoukat. Někdo veliký se vždycky musí koukat! Odvahu! Řekl jsem: „Ano.“

„Ale!“ řekla Zuzana.

Chvíle ticha. Zuzana (stále hezčí a hezčí) dodala: „To je přiznání prokurátorovi republiky. A teď se ptám já. Není to spíš tak, Lorenci, že jste po všech svatých a instinktivně hledal námět, takže jste se v podstatě inspiroval první holkou u nás na rohu?“

„První dámou na rohu,“ opravil jsem Zuzanu. „A vy to víte. První dámou. A je to úplně jinak. Mikol je múza, ale nejen to. Víím, co si myslíte, ale neznáte mě. Nejde přece jen o to, že je pěkná, a vy jste nepochybně už dávno a talentovaně uhádla, že jsem do ní dokonale zamilovaný.“

Vstala. Jenom si uhladit sukni. Martin si hrál s holí a koukal se do stropu. Ještě jsem žil. Ještě mě nechali – a toto okolo nebyla mučírna. Bystrá Zuzana opět usedla. A tu... Vše podivuhodně vyhodnotila:

„Stále se, vy červe, bojíte. Já to z vás cítím. Odvahy dost, rozumu prost? Ale ne. S vámi je to, Lorenci, naopak. Právě naopak. Ne, ne. Nebyl byste Mikol dobrým partnerem.“

Načež ne stoprocentně logicky dodala. „Copak ani tady nedokážete před Markem a především přiznat, že ji máte rád nekonečně?“

Řekl jsem: „Raději ne. Lidi o nekonečných láskách rádi čtou, to je jisté. Ale ve skutečném životě jim závidí. Mám ji ale rád *dokonale*.“

„Dokonale? A co s tím? To *vaše* dokonale. Nic nevydržíte. Musel byste vydržet jako my všichni i závist druhých. A žárlivost. Pse! Na to nemáte. Ale podívejte se na Marka.“

Podíval jsem se na Marka a nenapadlo mě nic lepšího, než říct: „Sluší ti to.“

„Takže tobě nepřípadám teatrální?“ zeptal se skutečný Marek Škubal, jehož jméno není v tomto příběhu zcela programově změněno.

„Ne. Jsi stylový.“

„A zase lže,“ konstatovala Zuzana. „Jako když tiskne. Je skrz naskrz někým jiným.“

„Máte snad umístěn v lehátku za kulisami nějaký detektor pravdy?“ zeptal jsem se.

„Nikoli, Lorenci, ale poznám vám to na nose. Jste jako všichni spisovatelé. Vy si vymýšlíte, i když o tom nevíte. A právě proto si zasloužíte toto divadýlko. Marku, tak mu to řekni.“

Marek Škubal vstal a začal přecházet po Zuzanině pracovně. Byl nesvůj. Vypadalo to, že s jeho výpadkem ani Zuzana nepočítala. Na chvíli se zastavil před autoportrétem Václava Maliny, který visel na stěně, a zase začal přecházet. Mnul v rukou tu svou švihácky viktoriánskou hůl a občas na mě kradmo pohlédl. Nakonec se zastavil za půvabnou Zuzanou a položil jí zcela neteatrálně a lidsky ruku na rameno. „Nebudeme si dál hrát. - Budeme se brát.“

„Co? Ty a Zuzana?“

„Já a Mikol.“

I na divadle zažijete někdy ticho. Pauzy jsou i uvnitř některých písní.

„To je vtip? Bože. Marku. Co tvá dlouholetá partnerka?“

„Pavčina? Opustila mě.“

Šokovaně jsem vstal (pro změnu teď já) a opět usedl. Dokázal jsem tomu uvěřit? Bohužel ano. Jestliže jste paranoidní, ještě to neznamena, že po vás nejdou. Až po chvíli jsem ale rádoby filozoficky prohodil: „Co je dokonalá paranoia?“

„Přesná registrace reality?“

Přikývl jsem mu. „Od začátku jsem to tušil. Vždyť já se s takovou obavou svěřil dokonce Jakobovi a Jorice.“

„Víme o tom. I to se nám doneslo,“ zamumlala Zuzana a já si vzpomněl na Erika i na tu první, na tu nešťastně Mikol odeslanou část tohoto příběhu.

„Ale stejně nechápete to hlavní,“ řekl jsem.

„A co nechápeme?“ zeptala se mě Zuzana.

„S Jakobem a Jorikou se už nějakou dobu nestýkám a co horšího, je to pro mě úplně to samé, jako by ani nikdy neexistovali.“

Marek se zasmál. „Aha. Asi nemají čas, ne? Nevychovávají děti? Nebo se odstěhovali do Humpolce? Tak co je s nimi? *Nemluvíš se mnou? Nemluví s tebou?* Co je to za kouzla a přesmyky? Jsou vůbec naživu?“

S výrazem telepata jsem řekl: „Prostě nekomunikujeme. - A víš proč ne, Marku? - Protože žádní Jakob a Jorika na tomhle světě nikdy nebyli a ani nikdy nebudou a ani nejsou.“

„Ale jsou,“ řekl Marek, zatímco Mikol se vynořila z úkrytu za závěsem, jako bychom se všichni čtyři skutečně vyskytovali ve hře, a řekla:

„Pro tebe existujeme.“

Pokus o „sdílenou literaturu“:

Pokud usoudíte, že napsaný text byl pro vás natolik zajímavý a čtivý, že byste byli ochotni ho ocenit, pošlete autorovi na číslo konta

158038674 / 0300 honorář dvacet korun. (mob.721 934 765)

Jde o nový směr v přijímání literatury bez mezičlánků a nutných nákladů.

Autorům i čtenářům by se tento způsob mohl stát časem přijatelný.

Ivo Fencl (16. 4. 1964, Plzeň, Ivo.Fencl@iol.cz) studoval ČVUT a Univerzitu Karlovu, učil a byl geodetem či zaměstnancem vlakové pošty i evropské firmy Kuvert. Je redaktorem magazínu Čítárny. Připravil pořady o Prutkovovi, Charmsovi, Wittlinovi, Foglarovi, Součkovi, Ondřeji Neffovi, Clarkovi či Paulu Johnsonovi. Moderuje cyklus *Záhady a záhadologové*, jehož prvním hostem byl Pavel Toufar a kde opakovaně vystoupili Stanislav Motl a Otomar Dvořák.

Autor takřka dvaceti titulů včetně *Smiš zůstat mrtev*, *Norman Bates kontra Fantomas*, *Zabiju Putina v Karlových Varech*, *Američan zemře v Brdech*, *Rok Joriky*, *Gotická kobka aneb Třináct milionů způsobů jak zemřít*, *Styky s Jorikou*, *Domek pana Stilburyho*, *Idealista*, *romantik, kritik a Marie*, *Pipi vypídí Šangri-La*; „Žiju!“ *Ježek v kleci*; *Dvě tváře doktora Jekylla*, *Královská zábava* (s Neffem), *Básnické mezisvěty...* (s otcem), *Ranní sny* (s Jiřím Navrátelem) a *Zdánlivé maličkosti* (s Janem Kameníčkem).

Spoluautor *Webmagazínu Čtyřlístek* (doporučujeme) a čtyřiceti dalších publikací včetně titulů *Fenomén Foglar* (2007), *Edgar Allan Poe* (Masarykova univerzita 2009) a *Rozhovory o interview* (Univerzita Karlova 2009). Vedle spolupráce s Miroslavem Buriánkem, Dominikem Mačasem a Alenou Zemančíkovou v rozhlase (mj. Vltava) načetl vlastní prózu i na CD *Lásky, poezie a prózy čas* (2010).

Psal či píše mimo jiné pro Tvar, Plž, Čítárny, Literární noviny nebo Pozitivní noviny a takřka pět set povídek a článků uveřejnil v deníku Neviditelný pes. Prózy mu vyšly také italsky a německy. Získal řadu cen, je členem Sdružení přátel Jaroslava Foglara a tří organizací spisovatelů, svobodný a má syna Filipa (jehož matka bohužel podlehla zhoubné nemoci).

Víc viz http://cs.wikipedia.org/wiki/Ivo_Fencl.

OBSAH

ČÁST PRVNÍ. = HOROR

ČÁST DRUHÁ = SNĚŽNÁ POHÁDKA

ČÁST TŘETÍ = CASABLANCA

1. Hitchcock a Lovecraft

2. Noční prohlídka

3. Co se (ne)stalo

ČÁST ČTVRTÁ = CENZUROVÁNO

ČÁST PÁTÁ = NECENZUROVÁNO

1. Ahoj, smáli se oba

2. Bratr

3. Divadýlko